Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN — Tổng Thư ký soạn : LÊ-VĂN-TIỀN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.722 Chủ Nhật 9-12-62 (13 th.11 (âl) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY !

- Ô. Kennedy hiệu triệu hợp nhất hoạt động chống Cộng ở Á châu, có Nhật đóng vai quan trọng. - 15.000 quân Nga đương rút khỏi Cuba, nhưng Mỹ đòi nữa...
- Cuộc hội báo tại Bộ Tài chánh. - Giấy bạc 5$ và 20$ vẫn tiêu như thường. - Cuộc tác chiến du kích ở Đô thành. - Bắt được 3 tên không bộ ở Thủ Đô
- Đình, chùa và đền thờ bị phá ở khắp nơi tại Bắc Việt (Tin của Cổ Thần)

TRUNG CỘNG

lại mở cuộc đàm phán với Mỹ tại Varsovie

(AP) 5-12.— Tối thiểu 6-12 đại sứ Trung cộng Vương bình Nam ở Varsovie cho hay cuộc hội đàm Mỹ—Trung Cộng vào cấp bực đại sứ sẽ được mở tại Varsovie, thủ đô Ba Lan, vào thứ năm tới.

Cố tin đến các cuộc giao tranh về biên giới Ấn—Hoa sẽ được đưa ra trong cuộc hội đàm Hoa—Mỹ này.

Hai chính khách Mỹ tới thăm Việt Nam

SAIGON (VIX).— Ông Paul R. Ignatius, phụ tá Bộ trưởng Lục Quân Mỹ sẽ tới Saigon, tối Chúa Nhựt 9-12 trong một cuộc đi thăm quan xét. Ông Ignatius sẽ rời Saigon ngày thứ Tư 12-12.

Một chánh khách khác của Hoa kỳ, ông Lucien D. Bastie, Phụ tá Ngoại trưởng Mỹ (phụ trách giáo dục và Văn hóa Sự vụ) cũng sẽ tới đây vào bữa chiều Chúa Nhựt để thăm Việt Nam trong ba ngày.

THANH NIÊN NGÀY NAY

có lý tưởng không ?

Trên dãy là đầu đề của « Vụ án » được cứu xét dưới hình thức một « Phiên tòa » do hội Thanh niên ThiênChúaVietNam (VYWC) tổ chức vào lúc 9g sáng đến 12g trưa và mở lại từ 3g đến 5g30 chiều chủ nhật 9-12-1962 tại trụ sở của hội, 28 Phòng khác Khoan Saigon nơi giảng đường hội Việt-Mỹ :

« Đề tài : « phiên tòa » này nhằm « phân tích vấn đề sâu thực trạng thanh niên học đường ngày nay, ý thức hơn nữa và những ưu khuyết điểm của thanh niên mà không có hậu ý đả kích một cơ cấu chính trị hay xã hội nào hoặc lên án một ai... »

12 bản thuyết trình của các chuyên gia sẽ được đem ra thảo luận tại Đại Hội Khoa học — Kỹ thuật

SAIGON.— Đại hội Khoa học Kỹ thuật 1962 sẽ được ông Cố vấn Ngô đình Nhu khai mạc 7g30 thứ Hai 10-12-62 tại trụ sở của Tăng hội Giáo giới Việt Nam, 36 2 Đại lộ Thống Nhất. Đại hội lâm việc trong 5 ngày và sẽ bế mạc ngày 15-12-62 và công trình được mang ra dự thảo tự do. 12 bản thuyết trình sẽ được đem ra thảo luận theo thời biểu dưới đây.

(Xem tiếp trang 3)

Bắt được 3 tên trong Tổ chức khủng bố ở ĐÔ THÀNH

- Tịch thu một số tài liệu quan trọng.

ĐÔ THÀNH. — Tuần rồi vừa nhiều ngày theo dõi nhà vô danh Lâu Ái nhân, Quốc Nhân đã khám phá được 1 tổ chức của bọn không bố, lựu rải truyền đơn, và lũng lưu đã đặt bạc đông bảo trong Đô Thành.

Dưới như nhà chức trách đã tìm có được 3 tên đưa về cơ quan điều tra. 3 tên không bố đã thú nhận tội lỗi và khai thêm một số đồng lõa. Nhà chức trách đã tới xét nhà huyết của bọn chúng tích thêm được 1 số lựu đạn, dao gâm, và nhiều tài liệu quan trọng.

Nhà chức trách hiện đang tiếp hành cuộc điều tra, và cáo tiết trự ẩn không tên đồng lõa.

ĐOÀN ALPHA TẤN CÔNG CUBA

Chiến hạm đến nơi bắn phá

và quân xung phong đổ bộ tấn công một đồn

NGA cáo trí đã triệt thoái hết vũ khí tấn công, nhưng MỸ đòi NGA đem hết quân về và phá bỏ các cơ sở phòng không trên đảo.

TÂY ĐỨC. — Ông Adenauer nhận sẽ từ chức năm tới... để giải quyết cơn khủng hoảng.

Phe chống Castro lại hoạt động

(AP) 6-12.— Một chiếc tàu lớn chở nhiều phân tử chống chế độ Castro đã oanh kích duyên hải Cuba và phía Đông Bắc trong đêm thứ ba.

Đài bề ấm Havana cho biết những phân tử này đã bắn đại bác và liên thanh nặng vào khu vực cách thành phố Caibarian 18 dặm.

Đài bề ấm Havana cho rằng những kẻ tấn công là «bọn cướp» hoạt động từ những căn cứ ở miền Bắc (ám chỉ Huê kỳ).

Trận đánh

(AFP) 7-12. — Tổ chức chống Castro đặt căn cứ ở Miami xác nhận hôm thứ năm qua sự trung gian của các cơ quan của tổ chức này tại Miami rằng một trong những toán xung phong của họ cộng tác với một nhóm chống Castro khác, « Alpha 66 », bởm thứ ba đã đổ bộ lên bờ biển phía bắc Cuba và tấn công một đồn dân vệ.

Một thông cáo xác nhận tăng đoàn xung phong này, từ một «căn cứ ở Caraibes» đến, đã rút lui mà không thiệt hại gì hết, nhưng không nhọ biết số tàu và số người tham gia cuộc tấn công này là bao nhiêu. Cuộc tấn công này lâu mới tiếng đồng.

Theo thông cáo thì nhân cuộc tấn công, phe chống Castro đã đặt được «nhiều chất nổ tại nhiều địa điểm chiến lược ở bờ biển.

Cuba phản kháng

(REUTER) 7-12.— Hôm qua, báo chí ở Havana thuật lại rằng Cuba đã phản đối với ô. Thant, Tổng thư ký L.H.Q về vụ một chiếc tàu dường như do phe phản cách mạng điều khiển, tấn công duyên hải đông bắc tối thứ ba.

Báo Cuba cho hay : Việc phát ngôn viên nhóm «Alpha 66» có lời tuyên thuật ở Nữu ước và việc chiếc tàu từ miền bắc xuống, khiến người ta suy luận rằng cuộc tấn công này được chuẩn bị tại Mỹ và chiếc tàu từ lãnh thổ Mỹ đến.

Nga cáo trí Mỹ

(AFP) 7-12.— Chiều thứ sáu, người ta xác nhận trong các giới hữu quyền rằng Nga đã cáo trí Mỹ về việc Nga đã triệt hồi « tất cả các vũ khí có tính cách tấn công » ở Cuba. Tuy nhiên, trong các giới Mỹ, người ta nhận rằng vì không có sự thị sát tại chỗ nên việc thi sát bằng phi cơ trên không phận Cuba vẫn tiếp diễn để xem chắc mọi ý định chế tạo khí mới có thể gần đầu đan nguyên tử đến Cuba.

Mỹ đòi Nga triệt thoái quân nhân

(AP) 7-12.— Các nhà chức trách Mỹ hy vọng rằng Nga sẽ triệt thoái hàng mấy ngàn quân nhơn Nga hiện còn đóng tại Cuba sau khi các hỏa tiễn và phi cơ Mig của Nga đã được triệt hồi khỏi đảo này.

Các nguồn tin đáo thăm Mỹ cho hay hiện có chừng 9.000 đến 15.000 quân sĩ Nga ở Cuba.

Mỹ sẽ gây áp lực qua các cuộc tranh luận với các thương thuyết gia Nga tại Nữu ước yêu cầu Nga triệu hồi quân đội Nga ở Cuba về nước. Kút-xép đã hứa sẽ triệt hồi vũ.

Mỹ còn yêu cầu triệt hạ những cơ sở phòng không gồm có những dàn hỏa tiễn có tầm hoạt động nhỏ nhưng chưa có tại gần bao Nga bằng lòng thực hiện.

Các chiến lược gia Mỹ tin rằng việc triệu hồi quân sĩ Nga khỏi Cuba sẽ làm yếu thế Nga tại đảo này đồng thời tránh một cuộc xung đột Nga-Mỹ nếu Mỹ quyết định chống lại Cuba trong trường hợp.

Quá cố !

Đài Mỹ. — Nhà cầm quyền Tây Bá Linh vừa cho biết rằng một thiếu tá trong đội biên canh Đông Đức, có tách nhiệm ngăn không cho bình gắc biên giới Đông Đức trên sang Tây phương, đã đào thoát sang khu vực Mỹ ở thành phố Bá Linh.

Nhờ hiểu rõ đường đi lối lại ở giới tuyến, vị thiếu tá này đã dẫn vợ con ông cùng với một cặp vợ chồng khác trốn thoát.

Ông Adenauer phải nhận sẽ từ chức

ĐÀI MỸ. — Tại Bonn, ông H. Von Brentano chủ tịch đảng Dân chủ Thiên Chúa, của ông Adenauer tại nghị viện đã trích lại lời của vị thủ tướng Tây Đức nói rằng đến tháng 9 hoặc 10 năng năm ông sẽ từ chức.

Ông Von Brentano cho biết là thủ tướng Adenauer sẽ đích thân loan báo quyết định của ông trong một ngày gần đây.

Ông Adenauer năm nay 86 tuổi đã giữ chức thủ tướng liên bang cộng hòa Tây Đức kể từ khi nước này được thành lập hồi năm 1949 đến nay.

Đảng dân chủ tự do đã đòi phải có quyết định từ chức đó trước khi họ ủng thuận thành lập một tân chánh phủ liên hiệp với đảng Dân chủ Thiên chúa của ông Adenauer.

Hiệu triệu Á châu liên minh lại

(AFP) 7-12.— Lời hiệu triệu của Tổng thống Kennedy kêu gọi các nước Á châu đoàn kết trong công cuộc chống Cộng đã được Đài Bắc hoan nghênh nhiệt liệt.

Phát ngôn viên nhân mạnh về những lời tuyên bố của Tổng thống Kennedy yêu cầu Nhựt lưu ý hơn tới vai trò mà Nhựt có thể thu trong chánh sách nhằm ngăn chặn thơm vọng đế quốc của Trung cộng ở Á châu.

HÔM NAY : 6 TRANG GIÁ 2$

- « Tử hàm Rùa chất rất, tất cả người làng cảm thấy như thiếu thốn một cái gì. Nhất là sáu dịp Tết nhớt như lúc nào... »

(Trích truyện TƯƠNG THẦY RÙA, truyện ngắn đồng quê mới giáp ranh Tiền giang và Hậu giang, của NGUYỄN HỮU TRÍ và NGUYỄN VĂN HẦU).

- Tục lệ ngày Tết: LỄ ĐỘNG THỔ, khảo khảo của LÊ NGỌC TRỤ.
- CHUYỆN NGỰA HAY THÍ XE ? truyện chính trị giả tưởng, do PHUNG THIÊN dịch từ bản Anh văn của Constantine Fitz Gibbon.

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Cuộc thanh toán

Nguồn tin Mỹ cho biết vụ xích mích giữa Nga Sô và Trung Cộng và chính sách can bản của Cộng sản đã bộc phát gần đây do vấn đề Cuba và Ấn Độ, tại vừa bùng nổ tuần này ở La Mã.

Đại Hội của phe cộng sản Ý ở La Mã đã thảo luận vấn đề can bản là Mọc tư Khoa hay Bắc Bình có uy quyền trong việc ấn định chánh sách bành trướng của khối cộng sản. Vấn đề này đã được đem ra thành toán ở Đại Hội C.S. Ý. Người ta biết rằng Mọc tư Khoa đã ủng hộ Trung Cộng thì theo lối gây chiến tranh thật sự.

Tại La Mã, các bài diễn văn của những đại biểu Nga và Trung Cộng đã vạch rõ sự bất đồng tư tưởng và chính trị giữa hai Trung Cộng đã đánh vào bọn « theo chủ nghĩa xét lại » ở Nam Tư của Nga thì đánh bọn « theo chủ nghĩa Sít-Ta-Lin » ở An-ba-ni.

Chủ tịch đảng cộng sản Ý Togliatti đã khai mạc cuộc tranh luận lý thuyết bằng cách tên ám hành động Trung Cộng ủng hộ chính sách Sít-Ta-Lin ở An-ba-ni là « không thể thu thứ được ». Kế đó, Frol Kozlov đại biểu Nga và là một trong những lãnh tụ cộng sản tối cao ở Mọc tư Khoa đã tuyên bố rằng các đảng viên cộng sản Nga hoàn toàn đồng ý với những lời chỉ trích của Togliatti đối với chính sách « phản Lê-Nin » của An-ba-ni. Lời tuyên bố đó đã trực tiếp kết tội Trung Cộng vì An-ba-ni rất thân với Trung Cộng.

Đại biểu Trung Cộng Chao Yi-Ming đã bênh vực An-ba-Ni và buộc tội Nga đã hòa giải với đảng cộng sản « không chính thống » ở Nam Tư. Ông ta xác nhận Trung Cộng không tán thành chính sách liện thời của Nga Sô về việc không dùng vũ lực.

Người ta thấy rõ rằng Nga đã chi phối được đảng cộng sản Ý vì các đại biểu không hề vỗ tay hoan nghênh Chao.

Việc Trung Cộng hơm sử dụng vũ lực làm phương tiện thôn tính chính trị vẫn là chính sách liên lực của Mao trạch Đông từ hồi nào tới giờ. Quan niệm của Mao (theo châm ngôn « kẻ nào có binh mã trong tay là kẻ có quyền vì chính trạnh giải quyết mọi sự », và « mỗi đảng viên cộng sản phải thâu triệt chân lý là quyền binh chính trị là ở nòng súng mà ra) đã được phô bày rõ rệt bằng hành động.

Nhưng bây giờ Nga đem hẳn vấn đề tranh chấp Nga Trung Cộng ra thành toán trong nội bộ các đảng Cộng sản.

Đó là một phương diện của cuộc thanh toán giữa 2 phe Nga — Trung Cộng.

Cuộc họp báo giải thích của ô. Bộ trưởng Tài chánh

Có 7 tiệm vàng lớn trốn thuế

- Bộ Tài chánh mở chiến dịch chống ngăn lận thuế.

SAIGON.— Sau khi các báo đăng tin về vụ bắt chủ tiệm vàng ở Đô thành là Kim Thành và Thái Sơn đóng cửa viện bị tiếu vì thiếu thuế thông cộng có thể lên tới vài chục triệu, tại Quốc hội gần với ông Dân biểu nêu thắc mắc về vấn đề đánh thuế nên chiều ngày 7-12, ông Bộ trưởng Tài chánh đã mở cuộc hội báo để giải thích.

Trước hết ông Bộ trưởng nói đến chế độ Tổng Thống ở nước ta và điều 47 trong hiến pháp vừa được sửa đổi, để các vụ Bộ trưởng, khi cần đến, có thể trả Quốc hội giải thích trực tiếp các điều thắc mắc nếu có. Những câu hỏi và câu đáp không có tính cách một cuộc chất vấn như ở các nước theo chính thể Đại nghị. Các vị Bộ trưởng trong chế độ Tổng Thống chỉ chịu trách nhiệm trước Tổng Thống.

Sau đó ông Bộ trưởng nói tới tình hình tiền tệ trong chục khu vực tiền vì bị đoi thuế tới mấy chục triệu. Theo lời ông Bộ trưởng thì tin tức này, các báo không điều tra sự xông đề nơi cho xác đúng, thành ra có thể gây hoang mang trong dân chúng.

Thực ra, tự lâu nay có nhiều người buôn bán lem xa lơn mà có tính lẩn trốn không chịu khai đúng số thuế đã chịu thuế. Vì vậy Bộ Tài Chính phải mở chiến dịch chống ngăn lận thuế, và bắt đầu bằng việc xem xét sổ sách các tiệm đang buôn vàng bạc. Cuộc điều tra đã nhiều thấy có 7 tiệm vàng, số sách lem không rõ rệt và có nhiều gian ý.

Như trường hợp Kim Thành chẳng hạn, trong 3 năm trời buôn bán vàng bạc mà đều ghi là lỗ lãi vàng lem ăn công, còn số bán ra rất ít.

(Xem tiếp 4 trang 6)

QUỐC HỘI ĐÃ BIỂU QUYẾT PHẦN DỰ THẦU

của Ngân sách Quốc Gia

SAIGON.— Chiều thứ Sáu 7-12-1962, hồi 16g30, QuốcHội đã nhơm phiên khoáng đại dưới quyền chủ tọa của Ông Chủ tịch Quốc Hội Trương vĩnh Lễ để tiếp tục thảo luận và biểu quyết Dự thảo Ngân sách Quốc gia tài khoá 1963.

Trong phiên nhóm nầy, các vị Dân Biểu đã đưa ra đề nghị biểu ý kiến, tính hay nhiều nhân xét xây dựng liên quan đến các lãn đã thuế công quản, thuế trước bạ, và bài lợi hoàn khách.

Sau khi thảo luận, Quốc Hội đã lần lượt biểu quyết chấp thuận các Mục của lại các phần Dự thảo Ngân sách Quốc gia tài khóa 1963.

Đề cập đến số thâu của Ngân sách Quốc gia tài Hòng không Việt Nam (2.000.000), ông Hồ Giêng cho rằng con số nầy quá ít so với sự gia tăng số viên lưu hiên xây cho Hãng không V.N. Ông cũng biết hiện Hãng không V.N. đang lưu dụng trong trọng phần viên cao cấp, lương bổng nhiều.

Ông nhấn mạnh rằng số nào gọp cho Ngân sách ít phải là 20 triệu chứ không phải 2 triệu ».

Ông Bửu Tuấn đưa một thắc mắc về vấn đề bồi thường cho các nhà chức DC 6 ngày nay tại đảo Ai Vân ông cũng xin biết vì vụ tại Lạc Hồng các nguồn nhân được bồi thường thế nào.

Vấn đề xây Thuyền tranh viện để ngăn chuyện qua Hành phận giải quyết và ông chủ tịch Quốc hội cũ ý yêu cầu chánh đoàn được thảo luận. Phiên nhóm bế mạc hồi 18 giờ 45, Quốc Hội sẽ tái nhóm chiều thứ hai 10-12-1962 hồi 15, sau 10 đề tiếp tục thảo luận về Ngân sách nói trên.

Chiến thắng mới ở Cai Lậy

- Một Trung tá « Quân đội Nhân dân » của Bắc Việt mới vào đó bỏ xác tại trận cùng 2 tỉnh ủy V. C. và 32 cán bộ và lính V. C. khác.
- Bốn Dân vệ Long Cang ở Cần Đước bị 2 tên V.C. nội tuyến đưa cả Đại đội cộng quân vô đánh.

SAIGON.— Hồi 6 giờ sáng ngày 6-12-1962, Khu 32 Chiến thuật đã mở cuộc hành quân Dũng Tiến 57, tại vùng quận Cai Lậy (Định Tường).

Lực lượng tham dự cuộc hành quân này gồm có các đơn vị cơ hữu của Sư đoàn 7, Biệt động quân, Bảo an và Dân vệ thuộc Khu 32 Chiến thuật, với sự yểm trợ của Phòng binh, Không quân và Thiết giáp.

Quân ta xét chắc vùng vây khoảng 10 giờ thì chạm địch tại xã Mỹ Hạnh Đông (ấp Phú Bắc quận Cai Lậy 6 cây số). Kết quả quân ta đã bắn chết : 1 Trung tá Việt Cộng Đỗ văn Giông chức : 1 Tỉnh ủy (Định Tường), 1 Tỉnh ủy (Cai Lậy) và 32 tên khác. Bắn bị thương 3 Việt cộng bắt sống 14 tên. Ngoài ra, ta còn tịch thu được của địch 3 súng lục, 3 Tiểu liên, 10 súng trường và nhiều tài liệu, bản đồ trành ảnh.

Bên ta có 4 binh sĩ bị thương vì dẫp chông.

Chuyến bành quân chấm dứt hồi 17 giờ cùng ngày.

Trung tá V.C. Đỗ văn Giông

Theo tài liệu lấy được trên mình tên Đỗ văn Giông, người ta được biết y là 1 Trung tá Việt cộng, quân vụ Miền Nam, tập kết ra Bắc từ tháng 9-1954 và đã được đưa sang huấn luyện tại Trung cộng.

Đầu năm 1962, Giông được điều động trở về Nam. (Y có thể đã được thăng chức Thượng tá vì cần tự thao các tỉ binh Việt cộng ở Bắc vào bổ sung cho biết các cán bộ Miền Bắc trước khi vào Nam được thăng một cấp). Tên Giông đã bị bắn chết khi vừa đặt chân tới Miền Trung Nam bộ.

(Xem tiếp 3 trang 6)

Giấy bạc 5$ và 20$ vẫn tiêu như thường

SAIGON. — Ngân-Hàng Quốc-Gia Việt-Nam trần trọng báo cho đồng bào rõ :

Có tin thất thiệt đồn rằng hai loại giấy bạc 5đ và 20đ không còn được lưu hành nữa.

Sự thật thì hai loại giấy bạc ấy và các loại giấy bạc khác không có thâu hồi và vẫn có giá trị như thường.

Tác chiến du kích ở Thủ Đô

- Các quận ở Thủ đô đang lập 445 khóm chiến lược và 72.4 khóm hành chính.
- Ông Đô trưởng nói : « Chúng ta phải làm việc theo lề lối tác chiến mà là tác chiến du kích ».

SAIGON.— Sáng 7-12, lễ bế giảng khóa huấn luyện cán bộ xây dựng Khóm chiến lược Đô Thành (ấp II), đã có hành trong thế tại Trung Khánh viết Tân Dũ Chánh, được sự chủ tọa của ông Vũ Tiến Hoàn, Đô Trưởng Saigon.

Đầu đây, Trung tá Phó Đô trưởng trình bày việc tổ chức và sự tiến triển của khóm II, khai giảng từ hom 19-11-1962, khóm này quy tụ 247 đu chánh viên, gồm có 367 chủ chức, cán bộ, 19 Phường trưởng, 68 Trưởng ban Trị sự Khóm chiến lược, 105 Phụ tá Trưởng ban Trị sự, 94 cán bộ Phong trào Cách mạng Quốc gia, 90 Thanh niên Cộng hòa và 4 Cảnh sát viên.

Nhân dịp này, Trung tá Phó Đô trưởng Nhơn sau cùng đã cấp đồng tác xây dựng Khóm chiến lược cho Đô thành. Hiện nay, các quận lang thực hiện 445 Khóm chiến lược chưa và Vĩ Lên Khóm Trung sang con 196 nơi việc thực hiện các Khóm lược các quận trong Đô thành đã thiết lập 72 Khóm chiến lược.

Kế đó ông Đô trưởng ngỏ lời cùng các chánh viên, Ông Đô trưởng có nói : « Điều tôi muốn nhắn mạnh với các bạn hôm nay, là chúng ta phải làm việc theo lề lối chiến mà là tác chiến du kích. Người chiến sĩ du kích chiến đấu đưa thương đặc nhà, không liên lạc với cấp trên để xin chỉ thị và cũng không có cấp dưới để phối hợp, hiểu khiếu, vậy mà họ tìm mọi cách để sống để trường thành... Nếu quân ta phải ở trong vòng vây hãy chúng ta là một chiến sĩ cách mạng là một chiến sĩ du kích thì chúng ta vẫn thắng cố ».

(Xem tiếp 2 trang 6)

LẬP TRƯỜNG

Về một lệnh giới nghiêm cho thiếu niên

Có nhìn qua tin tức thủ đô và các tỉnh hàng ngày trên một bộ báo, tôi ai cũng thấy không mấy ngày là không có những vụ thanh niên đêm chơm nhau, hoặc ca quan cộng lực tào thanh rường bật thanh niên đu đăng, và gái vị thành niên mãi đêm, nhất là về ban đêm. Đọt vẫn đề thanh thiếu niên du đăng, sa đọa, cũng như phân tích các nguyên nhân đưa đến tình trạng ấy, hoặc nêu những đề nghị đưa ra mang giải quyết, vv... đều đã nói đến nhiều rồi. Một vấn đề phức tạp không để mất lúc giải quyết xong, khi vẫn còn cố biết bao nhiêu mầm mống mới lấy can bệnh ấy. Tuy nhiên, có một điểm chúng tôi đã lưu ý nhiều, lần trên một báo này là trường phạt không bao giờ đủ được, ma cố gắng chính là phải nhằm vào chỗ làm giảm bớt những điều kiện thuận lợi, cho tội lỗi.

Cho nên chúng tôi thấy rất đáng chú ý và nên nhắc tới ở đây một biện pháp vừa được bạn hành ở ngoại quốc : lệnh giới nghiêm từ 9 giờ đêm sắng cho các thiếu niên dưới 20 tuổi, nhằm đề phòng nạn du đăng (1). Tin tức cũng cho biết lệnh này đã thành công.

Hiện nhất đặc biệt là ở Saigon và các vùng phụ cận, ở một vài khu ở nông cũng có thể nhận xét thấy có nạn thanh thiếu niên du đăng có tội đến tự tập tôm mất trật tự và đêm thăm, bắt gây gổ đánh nhau, thành những vụ lưu huyết như thường thấy. Cũng có cái nạn tự tập ấy mà sinh ra nhiều tệ đoan khác nữa. Ngăn ngừa không cho chúng tự tập, hoặc lang thang, là phần nào đã làm giảm bớt cơ hội lâm bậy. Tất nhiên, áp dụng lệnh giới nghiêm cho các thiếu niên dưới hai mươi tuổi, chúng tôi nghĩ sẽ tùy ý đề biện pháp có thể thích ứng lâm sao không trở ngại cho một thiểu số thiếu niên vì lành kế, vì học hành cần phải, và đích ngoài giờ cần, cũng sẽ cần tùy ý cả đến khi hậu nông nự và điều kiện nhà ở chật hẹp tại nước ta. Nói vậy, là muốn đề tùy ý đến đó cũng không cần, chỉ trên thực tế cả nhà nói riêng những đám thiếu niên du đăng tội lỗi hầu hết lại thuộc vào những gia đình có điều kiện tương đối sẽ không bị trở ngại gì về biện pháp giới nghiêm như trên. Và lại những khu vực thanh thiếu niên du đăng, tự tập và làm mất trật tự, cũng không ngoài một số khu vực nói các cơ quan công lực có thể thu dễ và ghi nhớ được ngay.

Trên một khía cạnh khác, nếu áp dụng một cách linh động lệnh giới nghiêm cho thiếu niên là bạn đồng, cũng mốc nhiều cơn giúp ích được vào việc chống ngừa những hoạt động lên lút của một số thanh thiếu niên bị phiền Cộng du đồ, mưu

(Xem tiếp 1 trang 6)

(1) Lệnh được ban hành tại Wuxaual, tiểu bang New Jersey (Hoa kỳ) lần đầu tiên vào tết nguyên đán 1-12-62. Có mấy tối, đến 9 giờ, có mấy hãt vô ra hầu cho bọn thiếu niên dưới 20 tuổi không được đi lang thang ngoài đường. Ra đường, là bị chặn bắt. (Tin Reuter).

TIN ĐẶC BIỆT Của Tự Do

MỘT VỤ TỐ CÁO QUAN TRỌNG

ĐÌNH, CHÙA VÀ ĐỀN THỜ BỊ PHÁ ở khắp nơi tại Bắc Việt

- Cần bộ ngành văn hoá viết báo tố cáo chính quyền các địa phương về những vụ phá hủy các kiến trúc tôn giáo và lịch sử.
- Đình Ngũ Hiệp ở Thanh Trì xây từ đời Lê, đền Lý Phật Tử ở Đông Anh và rất nhiều đồ thờ cổ từ đời Hán của Tiên và Đinh, Lê, Lý của Việt Nam đều đã bị đập phá tiêu hủy.

Tin của CỔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc et tuyến 17

Trong nhiều bài Thủ Đô Hà Nội số 1240 và 1241 ngày 16-10-62, hai cán bộ Vũ Tuấn Sang và Nguyễn văn Hằng đã viết một bài nhan đề « Xung quanh việc sưu tầm gìn giữ các di tích lịch sử ». Bài này được đặt đầu đề suốt 4 một bào nói trong 2, mà đề cương là nguyên văn đoạn chính.

(Xem tiếp 2 trang 4)

TÊN NHƯNG LẠC QUAN NHƯ THƯỜNG

— Cũng hay ! Vừa đúng thú bảy đầu tháng, mà giới lại đẹp hơn bao giờ hết. Thỉnh thoảng bão như thế nầy, đời đỡ tẻ !

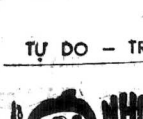

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

105

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Hai người tiến đến trước giường em gái thì lúc này Vương thị đã cần khẩu, không còn nói năng gì được nữa chỉ lấy tay chỉ vào thằng bé con vồi gật gật đầu ra hiệu. Hai ông anh đứng trước cảnh đó chỉ còn biết đứng ngây người ra không nói được lời nào.

Một lát sau, mời hai ông anh vợ sang thư phòng ăn cơm, trong xuốt bữa hai bên chủ khách đều không ai dả động đến câu chuyện ấy. Ăn xong lại mời hai người vào một gian phòng kín, lúc nầy Nghiêm chí Hòa mới nói đến bệnh tình của Vương thị rồi ứa nước mắt mà rằng :

— Lạnh muội vẻ ở với em đây tính đến nay đã được hai mươi năm rồi, thật xứng đáng là một người nội trợ của em. Nếu bây giờ bỗ em mà đi thì cái đời em thật chẳng còn gì đáng sống.

Vừa hôm qua nhà em nó còn nói với em về chuyện cần phải xây lại phần mộ cho nhạc phụ với nhạc mẫu. Trong bao năm nay nó cũng đã dành dụm được đôi chút tiền nên đã ngỏ ý với em để đưa gửi lại hai bác để gọi là cô chút ít di niệm (1).

Nói xong Nghiêm Chí Hòa cho gọi bọn người nhà khiêng ra một chiếc tương, mở khóa đoạn lấy ra hai gói bạc đưa cho hai ông anh vợ, mỗi vị đếm được đúng một trăm lượng và nói :

— Xin hai bác đừng e ngại mà nhận cho.

Nhị vị đơ cả hai tay ra đón lấy, Nghiêm Chí Hòa lại nói :

— Hai bác cũng chớ nên ngại ngờ gì về số bạc nầy. Rồi ra nếu cần phải sửa lẽ mọi khoản chi phí em xin liệu biện đầy đủ, chỉ xin mời hai bác ở lại đây thông nom dạy bảo cho trong việc hành lễ là đủ rồi.

Sáng sớm mai, em xin phái người mang kiệu đến tận nhà trước hai bác gái đến mời thế vì nhà em nó còn ít đồ trang sức muốn gửi lại tặng hai chị để làm chút đi niệm. Cần dặn xong xuôi, Nghiêm giám sinh lại mời hai ông anh vợ ra thư phòng ngồi chơi nói chuyện. Vừa hay lúc ấy bên ngoài có khách đến thăm, Nghiêm chí Hoà ra tiếp. Sau khi tiễn khách ra về rồi, trở vào thì thấy hai ông anh vợ đang khéc, đôi mắt đỏ ngầu.

106 NHO LÂM NGOẠI SỬ

Vương Nhân nói :

— Vừa rồi ở trong nầy tôi có nói chuyện với anh Cả tôi rằng có nó nhà tôi lấy được người chồng như chú thật xứng đáng lắm, có thể nói là họ Vương nhà tôi có phúc lắm mới được như thế. Còn về câu chuyện lúc nầy (2) chúng tôi sợ rằng trong lòng chú lúc nầy đang hoảng hoảng hốt hốt chưa chắc chú đã nghĩ đến việc ấy ; một chuyện quan trọng như vậy mà nếu nghĩ hoặc hứa đó chúng tôi e sẽ làm lỡ mất cả một đời đàn ông của chú đó.

Vương Đức lại nói tiếp vào :

— Chú không biết chứ một người vợ trong ngôi kế thất của chú lúc nầy nào có khác gì một vị phu nhân (3) có thể quan hệ đến ba đời nhà chú không phải chuyện chơi !

Em gái chúng tôi mà có mệnh hệ nào, nếu như chú lại đi lấy một người vợ khác vào nhà nầy thì chắc chắn việc ấy sẽ có hại cho thằng cháu nhỏ chúng tôi đây mà bà phụ bà mẫu bên nầy cũng như thân phụ thân mẫu tôi bên nhà chắc cũng không được yên tâm nơi chín suối.

Vương Nhân lúc nầy tự dưng dập tay xuống mặt bàn mà rằng :

— Chúng mình đã là những nhà Nho đọc sách thánh hiền thì lẽ nào việc gì cũng phải theo cái đạo tương thường. Đến như trong cái việc vân chương, mỗi câu mỗi chữ cũng còn phải lấy lời đức Khổng Tử ra mà nói, điều nào thì cũng không qua được cái lẽ đó.

Nếu như trong chuyện nầy mà chú không nghe theo lời của cô ấy trối trăng lại thì thử giờ trở đi anh em chúng tôi quyết không còn bước chân đến cái nhà nầy làm gì nữa.

(Còn tiếp)

(1) Di niệm : của cải để một của người chết lưu lại cho người còn sống để làm kỷ niệm.

(2) Ý ông anh vợ muốn nói đến chuyện lập Triêu thị làm vợ kế.

(3) Nguyên văn : nhất giá nhất vị như phu nhân.

DỂ TRỊ MỘT CÁCH MAU LẸ
những bịnh
• CÚM
• NHỨC ĐẦU
• CẢM MẠO
• NÓNG LẠNH
tuần tuần nhớ dùng
Cortal
MAU LẸ • CÔNG HIỆU • CHẮC CHẮN
30/BYT/QPCD.—1-7-60

AI BỊ BỊNH SIẾNG ! AI BỊ HO
Dùng thuốc Siếng Ho : QUẢNG-AN-TIÊN
TRỊ : Các chứng Siếng lâu năm, ho cảm, ho đờm, ho khan, ho gió, đau cổ họng tiếng, ho nhiều hơn đêm mất ngủ, mọi chứng ho của người lớn; nên dùng thuốc CAO-HỌ QUẢNG-AN-TIÊN.
Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HOA
169 Lê văn Duyệt Saigon (Cả đã bán ở các Đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 570 ngày 8-11-62 và S. 198 ngày 31-7-62.

THUỐC BỔ THẬN
CƯỜNG THẬN TINH QUANG-AN-HÒA
Trong bao gồm, suy thận, đau lưng, đái đêm, ù tai mờ mắt bải hoải mỏi mệt, di mộng hoạt tinh, suy yếu cơ thể, ăn ngủ thất thường.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HOA
169 Lê văn Duyệt Saigon (Cả bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 196 ngày 31-7-62.

ĐIỂM PHIM

Say tình nắng hạ

(Femmes d'un été)

Phim mầu — Màn ảnh lớn

Truyện phim đặt khung cảnh ở miền biển Porto Fino với bài biển đẹp nổi tiếng của Ý.

Khi nắng hạ bắt đầu gay gắt, tổng đoàn du khách đến Porto Fino để nghỉ hè, tắm nắng, hơi lôi đua chơi. Các du khách nầy gồm đủ hạng người mà phụ nữ lại chiếm đa số.

Trong khung bầu trời nắng nóng, ăn ăn cho mát, cuộc sống dễ dãi nhẹ hẳn, các bà các cô thấy lòng mình trong đượt thì nhẹ để chạy theo các cuộc « phiêu lưu » rồi vào cam bẫy của những gã đàn ông đang chờ dịp lợi dụng hoặc những bọn thanh niên có bơ có bất thuyền «lãm bạn» ở các bãi biển. Có những mệnh phụ tóc bạc hồi xuân cặp kè với những thanh niên trẻ măng để được hưởng những giây phút « thần tiên » lại có những thiếu phụ được chồng « gửi » ra biển gặp một tay triệu phú để được một tay áp — phe lon, lại cũng có những cô gái « lăng lơ » tới đây để tìm cách chinh phục những bậc già nhiều của mà lại bắc sắc. Bao nhiêu mặt trái của cuộc sống xô bồ ở đây đều được phô bày. Tuy vậy trong không cách bên loạn sáy lại còn có những mối tình đẹp như thơ gửi một nhà thám tử và một nữ tu sinh, chỉ vì lẽ chuyên tâm mà phải ghé qua đây.

Khi mùa gió lạnh tới thì Porto Fino trở lại bộ mặt buồn thiu và tẻ lạt để mùa hạ sang năm sẽ đón nhận những khách du xâu nhiệt...

Cuốn phim khá linh động, vui tươi nhưng không kém phần trác lượng. Màu sắc, phong cảnh đẹp. Tài tử điển xuất đặc sắc, nhất là Michelle Morgan trong vai nữ tu nhân có lối diễn tả giả dịch và truyền cảm. Sylva Koscina đẹp duyên dáng và Dany Carel gợi cảm. Phim đề giải trí.

VĂN THANH

Đàn ngang Cung

Chưa mừng

Tin báo ngày 25-11-62

I) Trung Cộng đem phương định Miến Điện để bắn đang bị phóng ở đó chỉ là cái bẫy

II) Vẻ số K.T bắn cọc khai 101 mà không ai hỏi mua.—

Báo chủ-nhật có 2 tin lạ
Tính chất cùng na nỏ giống nhau.
Đọc qua chưa kịp nghĩ sâu,
Nhẩn nha xem kỹ lâu lâu mới tường.

☆

Một tin ở chiến trường Ấn Độ
Nơi tin Mao đương đỏ máu đào.
Chúng đương thắng thế áo ào,
Bỗng dưng đình chiến rút vào thế lui.
Im tiếng sung chúng tôi xa mãi,
Quá cả lần mình giới vạch ra
Có trói hiểu nổi trò ma
Cho nên quân Ấn lo xa đề phòng.
Xem tình chiến thực không cái đó,
Nên lập phòng tuyến ở các nơi
Chưa mừng, chưa dám hả cười
Lợ gì Trung Cộng con người lưu manh !

☆

Một tin giữa Đã Thành văn vật
Bỗng tự nhiên (rõ thật lạ lùng !)
Mười đồng vẻ sẽ xuống cùng.
Mười đồng rõ chả ai dùng... lạ chưa ?
Có gì lạ ? Xin thưa các bạn.
Quỉ chạ đen ngàn vạn chước mầu.
Giả kia giả kỉ, Biết đâu...
Sau nầy chúng chết mất thôi, tội ngoại !
Chưa mừng, chưa dám hả cười,
Biết đâu vẻ số « Giờ trời » ít hôm.

LƯU VĂN AN (Phú Thọ)

(Xem tiếp trang 4)

MỘT LÁ THƯ BA-LÊ BẤT NGỜ

để giải thích rằng sinh viên đi học ở ngoại quốc không sướng

của BÀNG QUANG CẢNH

L.T.S. — Bạn Hoàng thạch Công, phóng viên của Tự Do ở Luân Đôn, trong một bức thư Luân Đôn đăng tiếp Tự Do ngày 27-10-1962, có phân tách đời sống của du học sinh V.N. ở Pháp. Nhưng ông Bàng quang Cảnh, du học sinh ở Pháp, đã trả lời lại trong bức thư sau đây để nói rằng sinh viên V.N. ở Pháp khá lắm. Thông thường, các bức du học sinh tới một xứ không đắc nầy thường ngã sang tình trạng cái bạn du học sinh ở một nước khác, để so sánh rằng mình kém hơn, mình sống khổ hơn, ít được ưu đãi hơn. Duy chỉ có tình cảnh của sinh viên ở nước nhà, ở V.N. là ít được các bạn du học sinh nhắc nhở đến.

Tôi vừa đọc Lá thư Luân đôn của bạn Hoàng Thạch Công trong Tự Do ngày 27 tháng 10 năm 1962. Tôi thấm nghĩ rằng nếu không giống một tiếng chuông để bạn đọc thấu mến của Tự Do lưu ý đến nhiều mấu chuyện liên quan tới nếp sống của sinh viên Việt Nam ở Balê mà bạn Thạch Công đã trình bày, tôi sợ rằng các bạn đọc bên nhà có thể hiểu lầm hoặc hiểu sai nếp sống và sinh hoạt của sinh viên Việt kiều tại Pháp.

Chính vì vậy mà tôi không ngần ngại gửi về bạn đọc Tự Do một vài Nhận xét trong hy vọng và với thiện ý đọi 1 tia sáng vào chỗ bóng tối mù mờ của lá thư Luân đôn.

Nếu thực tâm bạn Thạch Công nêu những thắc mắc của giới sinh viên Việt Nam ở Ba Lê với thiện chí trình bày cùng dư luận bên nhà thông cảm điều đó đáng khuyến khích và đáng khen ngợi. Tôi chỉ hơi ngạc nhiên tự hỏi : Sinh viên Việt Nam ở Ba lê có mù quáng đến nỗi không nhìn thấy tự thật phũ phàng đó rồi trình bày cùng bạn Thạch Công những sai lầm và những nhận định thiếu thực tế.

Hẳn thuốc đắm phụ quốc phỏng 5/7 đã gây nhiều hoang mang và lo lắng cho giới sinh viên hân sinh viên vấp phải ít nhiều tử ngại trong vấn đề cư trú ở Việnga Pháp Việt ở chu nhánh của Viện, hẳn tổng hội Sinh viên Quốc gia Việt Nam đã ra đời. Tổng hội ra đời trong hoàn cảnh nào, vì lý do gì đều nằy các bạn bên nhà đã hiểu rõ. Còn vấn đề hoạt động của Hội tôi không bàn đến vì nó không thuộc phạm vi là thư nầy.

Tôi chỉ xin lưu ý bạn đọc là đời sống Ba le không hoàn hoàn hảo như bạn Thạch Công tưởng. Có lẽ nó hoàn hảo một phần nào đối với những sinh viên có dư tiền mà đời sống vật chất được bảo đảm vững chắc — tuy nhiên hoàn hảo trên một phương diện nào đấy thôi — nhưng đối với những sinh viên phải vất vả tự lập với sức cần lao mình, đời sống Balê thật là khó khăn, cực nhọc và phiền phức.

Có lẽ bạn Thạch Công chưa sống nhiều « đời sống Balê », chưa việc xúc nhiều xã hội đó, chưa nói đuổi để xin thế ăn, chưa nếm cái thú đi tìm chỗ trọ, chưa được « tiếp đãi nồng hậu » ở các nơi tìm việc làm... nên bạn Thạch Công đã không thể nhận thức những khó khăn trong vấn đề sinh sống cùng như những trở ngại trong vấn đề hoạt động đoàn thể.

Hơn ở Balê có nhiều cơ quan công lập để giúp đỡ sinh viên từ vấn đề ăn ở, sức khoẻ, thể thao cho đến vấn đề « tìm việc làm » cho sinh viên, hẳn sinh viên ở đây được hưởng nhiều quyền lợi. Nhưng dựa vào những sự kiện trên để kết luận đời sống Balê dễ dài là một nhận định sai lầm và thiếu thực tế.

Người sinh viên có thể xin thế ăn dễ dàng nếu thì đó hàng năm, thì hồng một năm, vấn đề xin thế ăn đã phiền phức rồi, Để là tôi chưa bàn đến sự châu chực để xin thế ăn. Đề cập đến vấn đề cư trú lại một vấn đề khác. Đại học Bê lê (gồm cả ngôi nhà Đông Dương tuy rộng rãi và đầy đủ tiện nghi cho sinh viên, nhưng nó không sao thỏa mãn nhu cầu cư trú của sinh viên

(Còn nữa)

ỐNG NHÒM « LĂNG KÍNH »
(Jumelles à Prismes)
— GĂNG LÊN TỪ 6 ĐẾN 20 LẦN
— ĐỦ CỠ LỚN NHỎ
— HẢO HẠNG
(XIN HỎI GIÁ)
HẠ-LONG PHOTO
73, Đường Pasteur, 73
(Gần Ciné Casino) SAIGON
Jumelles à Prismes

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?
Nội Trĩ bay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lầu mủ đau nhức, hậu môn có mụt và sưng, chảy nước vàng, lâu ngày xanh mặt lưu niên nên uống
TRƯỜNG PHONG TRỊ LẬU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN giá 25 đồng, uống đặng nhiều ngày, do Võ văn Thiêm kế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

PHONG TÌNH
HUẾ LIÊU: SANG ĐỘC
LẬU, GIANG MAI
MỘT PHÁT HAY KINH NIÊN
Nên dùng : SƯU ĐỘC
BÁ ỨNG HOÀN
ÔNG-TIÊN
30 năm danh tiếng

THUỐC MỚI TRỊ BỊNH ĐAU GAN
THUỐC EUCHOL
BỊNH ĐAU GAN
YẾU GAN _ TÁO BÓN
NỔI MỀ ĐAY
MỤN NGỨA Ở MẶT
THẬN - BỌNG BÓNG
KN số 317 ngày 31-7-62
ĐẶC QUYỀN BÁO CHẾ CỦA
LABORATOIRES SANSON _ PARIS
BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt Saigon 228 — Lê-thánh-Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phú-Lâm — CHOLON
K.N. B.Y.T. số 317-21-8-62

HOA-KỲ, THOÁNG QUA

mắt của một người Việt

(Tiếp theo trang 4)

nguồn sống sâu xa nhất, mạnh liệt nhất, linh động nhất, trẻ trung nhất của HoaKỳ chính là tinh thần tôn giáo. Tôi đã nhiều lần đi xem lễ tại các thánh đường Công giáo, thính thoảng tôi có tham dự một vài buổi họp của người Công giáo hay người Thanh giáo.

Tôi đã sống gần một tuần lễ trong nhà của một mục sư Thanh giáo thuộc phái Đệ Nhất Giáo hội. Tôi đã từng thấy các người Hoa kỳ thuộc các tông phái Thanh giáo hoặc thuộc Công giáo, cầu kinh trước khi làm việc, học hành, hoặc ăn cơm. Cảm động thật là cái lần trước khi từ biệt Sterling để lên đường đi Saint Louis, tôi ăn bữa điểm tâm cuối cùng ở nhà ông bà mục sư B. Johnson. Hôm ấy tôi được của bà chủ gia đình ấy nguyện kinh trước khi ăn điểm tâm : chúng tôi đều cúi đầu, cầu bề ứng khẩu cầu kinh, ấp ứng xin Thượng đế ban « của ăn hằng ngày cho mọi người » và đặc biệt là gìn giữ cho « ông khách » của gia đình cầu ấy được đi đường bình an... Một việc khác cũng khiến cho tôi suy nghĩ rất nhiều : Theo lời yêu cầu của tôi muốn được them dự một buổi họp của « Phong trào Gia đình Thiên chúa giáo», ông bà bác sĩ Fonder và mấy đôi vợ chồng công giáo khác đã kéo đến hội họp ngay tại nhà, của vị mục sư Thanh giáo hiện bây giờ đang « chứa chấp chiếu đãi » tôi.

Và buổi họp ấy đã thảo luận vui vẻ mà sôi nổi về một đoạn trong Kinh thánh và bắt đầu cùng kết thúc bằng việc làm dầu dọc kinh vô cùng trang trọng suốt buổi có sự tham dự của hai ông bà mục sư.

Trong lúc viết bài nầy truyền hôm nay, tôi đã có đọc qua số báo Paris-Match 708 ngày 3-11-62, trong đó có bài nói về cuộc phong tỏa Cuba với tất nhiên bình ảnh đề minh chứng, đặc biệt là tấm hình nếu rõ một chi tiết nhỏ trên chiếc hàng không mẫu hạm nguyên tử Enterprise : Trên chiếc tàu nguyên tử có thể đi liền trong ba năm, lượn quanh trái đất 20 vòng mà không phải chấm lại lần cầu, không cần nguyên tử, trên chiếc tàu ấy, cứ đến 22 giờ, hết thảy các phòng làm việc, phòng ăn, phòng ngủ, xưởng máy v.v. tất cả đều sống liên miên hoạt động ở trên tàu đều dừng lại một phút trong yên lặng, khi tiếng của giáo sĩ hắt lên để cầu kinh, phát ngôn cảng trăm chiếc máy phóng thanh.

Trong khi viết bài nói chuyện hôm nay, tôi mới nẩy lẽ mà nhận ra rằng sở dĩ người Hoa kỳ thường tiếp đãi một cách nồng hậu là vì lòng tin ở Thượngđế và tình yêu đối với đồng loại. Tôi cũng vở lẽ mà nhận ra rằng người Hoa kỳ sở dĩ đã nhiệt thành khai phá nổi cả một lực địa hoang vu để lập nên một quốc gia hùng cường là vì họ tin ở Thượng đế và, vì tin ở Thượng đế, tự tin. Điều nầy đã được biểu lộ rõ ràng trong bản Tuyên ngôn Độc Lập mà tôi có nhắc tới ở một đoạn trên, câu cuối cùng của bản tuyên ngôn ấy như sau: « Và, để ủng hộ bản Tuyên ngôn nầy, với một niềm tin tưởng vững vàng vào sự bảo vệ của Đấng Tạo Hóa, chúng tôi cùng nguyện với nhau hi sinh tính mạng, tài sản và danh dự thiêng liêng của chúng tôi ». Vì tin tưởng ở Thượng Đế, người Hoa kỳ tự tin và tin ở nữa ở Thượng đế, ở chính họ và ở nhân loại. Nếu — lại nếu nữa ! — tôi vì Nhân loại Mai Ngày với một cô gái xinh đẹp và tốt lành thì tôi đám vì Hoa kỳ với một chàng trai đang say mê cô ấy.

Chàng sĩ tình Hoa kỳ hãy gạt sang một bên các mặc cảm mà tự nhiên chàng có, biết đề phòng nhưng không sợ những mảnh lới giáo quyệt của tên tình địch cộng sản, biết ngăn nhưng không nên quá ngại những lời khuyên can của các cô thím bà bác là những cường quốc đồng minh, biết giúp đỡ nhưng không nên quá nể vì những lời cằn nhằn trách móc của các bạn bè mới quen biết là những nước chậm mở mang, biết đến quyền bình của bà mẹ già Lịch Sử nhưng không nao nóng trước những lời thích cười của bà cụ hồi khứ tính ấy..

Từ xưa tới nay, giáo quyệt chỉ thành công nhỏ mọn, vô lực chỉ thắng thế tạm thời ; chỉ có lòng tin mới thắng lợi lâu dài, chỉ có tình yêu mới thành công vĩ đại. Anh chàng sĩ tình Hoa kỳ hãy tin ở Thượng đế, hãy tin ở chính nghĩa, hãy yêu thương cô gái Nhân Loại Ngày Mai cùng như kính mến bà con cô bác bạn bè của cô ấy, tôi sáng suốt, tích cực, thực tế, lạc quan, hào hiệp chân thành tỏ lòng tin, tỏ tình yêu... Cứ như thế thì nội sẽ lớ, tuyết sẽ gian và thời gian sẽ hân hoan rộng mở, đề... ăn cưới ! cuộc tình duyên thơ mộng !

Saigon, ngày 17-11-1962
PHẠM VIỆT TUYỀN

Chuyên chữa các bệnh trẻ con
Nhà thuốc :
THANH-XA
Trước ở Hàng Thiếc Hanoi ngoài 30 năm Hành nghề, được nhiều thân chủ tin nhiệm.
Nay ở : 26, Ngõ ông Chiêu Saigon Cửa trên 2 con voi.
KN số 321 21-8-26

Ngậm thay kẹo Vừa ngon lại vừa bổ !
ale ! ale !
MULTI-CALCIUM
KẸO BỔ
9 SINH TỐ _ CALCIUM
VÀ
CHOCOLAT
Pub. PHONG-PHÚ
Kẹo bổ
MULTI-CALCIUM
(HỘP CÓ HÌNH QUẢ CAM)
bán tại các nhà thuốc tây
Cần cho :
EM NHỎ ĐANG SỨC LỚN
THAI NGHÉN _ CHO CON BÚ
HỌC SINH CẦN BỒI BỔ CƠ THỂ _ NGƯỜI YẾU PHỔI
202 BYT/QCDP 18-10-62

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1.722— CHỦ NHẬT 9.12.62 TRANG 4

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

Đã chẳng ra gì

Đã chẳng ra gì cớ sống nhân,
Cơm ngày bữa bỏa vực đầu ân.
Vo tròn thế sự, đau lòng bút,
Bóp bẹp tâm hồn, nhực bước chân.
Sóng nước tra vẻ hai mái tóc,
Sông hồ hẹp lại bốn bề sân.
Soi gương thấy một sao mà chán !
Chàng đã không đen, chỉ tối sầm.

Đến thế còn chưa gồm cái thân,
Nào than chót lỡ mất mùa xuân !
Khoe khoang mặt rạng chùm sao Đẩu,
Khoác lác tai ghé khúc nhạc Tần.
Tri nếu hơn người đâu... vậy vậy ?
Tài mà vượt mức chả... vân vân !
Trời cao hẳn nhũng chưa tra sổ :
Lấy thịt xương kia bón đất cần.

DOANH DĂNG

Càng già càng đẻo...

Tin báo ngày 28-11-1962

Cô ông lão bầy mươi ngoài Huế,
Cao niên rồi còn khoẻ vô song
Vườn đề phi ngựa dại phóng,
Xem ra có vẻ tỉnh ông rạt rào...

Bởi Bà Xã không sao «chiều» nổi,
Mà hóp rồi, với tuổi hơn hem,
Chính vì lẽ đó cho nên
Buồn tỉnh «ông» mới đi tìm gái tơ :

Vớ vẩn sao ăm ở được ả,
Ngoài hai mươi «đơn» quá là «đơn» ! (1)
Làm cho «Bố ấy» mê hồn
Vẫn vơ «O» cũng yêu luôn Cụ nọy,

Cộp già, trẻ đẹm ngày hú hí,
Mộc «gái xẻ rẻn rỉ kêu thon...
Quan tài bán được bầy ngôn (2)
Lấy tiền, «lão» vội bắn ngàn đồng luôn...

Tim cô em nhiều đường lắt léo,
Thời đại nào chắc thiếu giai tân ?
Hay là «Cụ Xã» lân khôn
Có nhiều kinh nghiệm tối tân ly kỳ !

Ái tình nhỏ, nỏ chi nỏ thế ?
Đã ông già «cóc dẻ» còn sì
Mai đây chết xuống ăm tì,
Thay vì cô vãn đem dì nó theo.

TRẦN NGỌC CỪU

(1) Jeune : trẻ
(2) Hai câu mua quan tài để cho ngày... nhưng cụ ông đem bán lấy tiền theo tình nhân.

HỘP THƯ ĐÀN NGANG CUNG

Bài nhận được trong tuần : « Hồi nhà Hồ Thương Nhân » của Mạnh thị Công Ngô (Đà Nẵng - « Mộ Mẫu », « Gởi bác Hà » của Trần Ngọc Cừu. - « Tập sự », « Bản phân chúng ta » của Nguyễn việt Đoàn. - « Đêm đến », « Điều bình », « Áp chiến lược của Trần quốc Chuẩn. - « Việt cộng thác bao » « Lão cả » của Đông Hải (Biên hòa) - « Vinh cải tướng », « Thù phân », « Lão than thân » của Hồng Khanh (Tuy Hòa) « Mạo muội thưa bà » của Giáo Cần. - « Thương » của Giáo Quét. «Lan vườn cảm tác» của Hoàng bích Hà. - «Học thuyết Cộng sản» của G.C. «Đưa xin việc» của Doanh Đăng. - «Cứ tưởng bở» của Hoài Khanh «Lăng lăng mà nghe bọ... chơi nhau». «Cứ tưởng bở» của Nguyễn hữu Vượng (Quảng trị).- «Thăl đi ty, «Xây nhà ... ly». «Hà rầu» của Lạc Nhân. - «Ba cô đứa lé cả ba». «Nhất cô» của Tiểu Hân. - «Ba vạ», «Hỏi nhỏ các ông» của Hồu Vân. - «Thử soi gương đêm» của Đàn Đen —. «Chịu ăng rồi», «Nói lắm gì nữa ?», «Biết rồi, khỏi lắm, nói nhiều» của Tuc Khách. Xin trân trọng cảm ơn các bạn.

Ban Giáo Chủ.— Đã nhận được thư bảo đảm của bạn. Xin bạn cố gửi bài «Ngang cung si phở hại vườn Đào» cho.

HOA-KỲ THOÁNG QUA MẮT MỘT NGƯỜI VIỆT

(Tiếp theo trang 3)

một đại dương ! Tiết các nơi khác, tôi đã tới thăm nhiều gia đình — vì lý do này hay lý do khác chứ không phải vì mục đích tìm hiểu về cảnh sinh hoạt gia đình — và tôi thấy rằng các gia đình ấy cũng sống bình thường như ở khắp mọi nơi trên thế giới, nhiều nhà rất mực ấm áp : ông chồng đi làm suốt tuần lễ, tối thứ bảy và chủ nhật thì vẫn cắt cỏ ngoài vườn trong tiếng nhạc do bà vợ vặn ở trong nhà giữa lúc chăm nom bếp núc. Đặc biệt, khi đi thăm một nông trại ở Sterling, tôi đã thấy một gia đình hết sức hạnh phúc : ông chủ nhà còn có cha mẹ già, kỳ vừa rồi mới ăn mừng kỷ niệm lấy nhauđược vừa đúng nửa thế kỷ, mà lại có một cô con gái còn đang đi học, một cậu con trai mới cưới vợ được mấy tháng nay. Thật đúng là một cảnh «tứ đại đồng đường» vậy !

Dù sao, hạnh phúc gia đình cũng là một bậc tâm của người Hoa kỳ,đặc biệt là của các giáo hội Công giáo và Tnanh giáo. Về bên Thanh giáo, tôi đã có gặp nhiều bà trong hội Phụ nữ Liên hiệp Giáo Hội (United Church Women) mà mục đích là « đem tình thân của đức Gơ đốc vào trong tất cả đời sống và xây dựng cộng đồng thế giới trong tinh thần ấy ». Về bên Công giáo, tôi đã đề tâm nghiên cứu về Phong trào Gia đình Thiên ChúaGiáo (ChristianFamily Movement) là một phong trào của «các cặp vợ chồng hợp tác với nhau để hoạt động cho đời sống gia-đình được hạnh phúc hơn». Phong trào này hiện nay bao gồm hơn 30.000 cặp vợ chồng ở trong 150 địa phận tại Argentina, Úc, Bolivia, Ba tây Gia nã Đại, Chí lợi, Columbia. Cuba, Đan Mạch, Anh, Ấn Nhật, Malta, Mễ tây cơ, Tân tây lan, Hồi Paraguay, Pérou, Philuật tân Puerto Rico, Scotland,Tây ban nha, Tanganyika, Trinidad, Uruguay, Venezula và Hoa kỳ.

8) Ngoài những vấn đề nội bộ như nạn phân biệt máu da hay nạn ly dị — thực sự cũng không phải hoàn toàn nội bộ vì các vấn đề nội bộ của Hoa kỳ đều có tính cách quốc tế xét về một mặt nào đó — nước Hoa kỳ, dân Hoa kỳ còn phải bận tâm về bao nhiêu vấn đề quốc tế hàng ngày : nào **chuyện giúp cho các nước kém mở mang ở Á châu.** Phi chiếu nào chuyến đổi phố với các vụ Bá linh, Cuba, Đông Nam Á, nào chuyện du hành lên không gian, nào chuyện nguyên tử phụng sự hòa bình vv...

Ở đây tôi chỉ nêu ra một vấn đề quốc tế mà chính phủ và dân chúng Hoa Kỳ đang tha thiết ngày đêm : vấn đề hòa bình thế giới. Đó là điều nhận định thứ tám mà tôi muốn nêu ra trong câuchuyện hôm nay.

Trong đoạn kết bộ « lịch sử dân tộc Mỹ », nhà văn André Maurois đã viết : « *Các nhà bác học Mỹ đã nhấn mạnh cá tính cách bi thảm của cuộc lựa chọn : « Hoặc là còn thế giới, hoặc là không còn thế giới nữa. —Hoặc là thế giới không có chiến tranh, hoặc là một thế giới không có người... » Bộ thật là một sức mạng muốn hòa bình. Dư luận chuyên lường nan. Dư luận công cộng, ở Hoa Kỳ, hết sức mong muốn hòa bình* ».

(Histoire du Peuple Américain, Editions Linéraires de France, Paris 1956, tome II. page 290.)Trong suốt bathăng trời ở Hoa kỳ, bất cứ đi tới đâu, bất cứ gặp người nào, tôi cũng nhận thấy rõ rằng người Hoa kỳ tha thiết với nền hòa bình thế giới. Họ thiệt thòi muốn tránh một cuộc chiến tranh nguyên tử, khinh khí và hóa tiễn, thiệt thà y như các người Nhật người Đức là những nước đã từng bị cuộc thế chiến thứ hai tàn phá kinh không.... Thiết tha giống như các dân tộc chư Anh, Gia nã đại, Úc đại lợi là những nước tương đối ít bị sứt mẻ trong hai cuộc thế chiến vừa nhờ đó,đã xây dựng được rất nhiều, tiền bộ được rất nhiều... Thiết thu chẳng kém gì một số các dân tộc,kém mở mang còn đang được sống xa biên giới của thế giới tự do và khối cộng sản... Thiết tha cũng gần như dân chúng ở các nước đang bị chiến tranh lanh giữa cộng sản và thế giới tự do xô đẩy vào trong cảnh chia cắt, tang tóc hoặc rối loạn như Đại Hàn, Cuba, Congo Việt Nam...

Họ ghê sợ chiến tranh cùng với các nhà bác học đã khám phá ra hoặc đang xử dụngsống lực nguyên tử, mà lượng tăng hết hoàng trước sức tàn phá,phế gồm của các thứ khí giới tối tân. Họ thiết tha muốn bảo vệ, muốn xây dựng hòa bình cùng với các nhà tư tưởng, các nhà tôn giáo, đã từng lên tiếng kêu gọi thế giới chuyển các khảnăng khoa học và các lực lượngchinh trị vào những nỗ lực nhằm tạo như cải tiến xã hội, khắc phục bệnh tật tai họa và chinh phục thiên gian...

Đó là những ý nghĩ đã đã nảy nở ra trong tâm trí tôi khi tôi đọc các sách báo nói về sức mạnh của Hoa kỳ, khi tôi tới trong qua một vài cơ sở khoa học hoặc quân sự của Hoa kỳ, khi tôi nhìn hàng trăm chiếc tàu chiến đậu chết hoàn toàn trên dòng sông Sacramento, khi tôi cùng với 7, 8 khách du lịch khác được bay suốt một ngày trên quân đảo Hạ uy di mà các cần cứ hải quân và không quân là một nguồn kinh ngạc trong của nền hàng thứ 50 nay, khi tôi tiếp xúc với các người Hoa kỳ từ những nhà nông, những người thợ, cho đến các nhà cầm quyền hoặc các giáo sư đại học. Tôi nhớ có một lần, trong một cuộc trao đổi ý kiến với một số các người bạn Mỹ thuộc thành phần trí thức, tôi đã đưa ra một câu hỏi như sau: «Hòa bình là điều mà mọi người như chúng ta đều ham chuộng. Nhưng trong quí vị có ai nghĩ rằng nhiều khi công sản lợi dụng mặc cảm sợ chiến tranh của thế giới tự do mà hành động liều lĩnh hay chăng ? Mọi thái độ cứng rắn của Hoa kỳ chẳng hạn có thể làm cho Trung cộng hoặc Nga xô vì sợ chiến tranh nguyên tử mà thoái bộ hay chăng ?» Một ông bạn chẳng biết đã biểu ý tôi ra sao, đã nói nông mà trả lời : « Đó cách gây gắt rằng : « Chúng tôi đều có sợ chiến tranh, Hoa kỳ đều có sợ chiến tranh, nhưng dân chúng Hoa kỳ ham chuộng hòa bình nên phải cố gắng tránh hết mọi cái có thể tạo ra nguy cơ chiến tranh ». Thực sự, ý tưởng trên đây, đã được tính bày với một động nói nông nay gay gắt mà tới nay tôi vẫn còn nhớ, thực sự là một nhận định rất đúng về lòng ham chuộng hòa bình của người Hoa kỳ và, xét về một mặt khác, cũng là một ý tưởng chứa đầy sự khôn ngoan và lòng tốt.

Từ lâu hòa bình đã là một đề tài sống tác của văn chương, nghệ thuật ; từ lâu hòa bình đã là một đề tài giảng thuyết tại các thánh đường Công giáo, tại các giảng đường Đại học, tại các diễn đàn hội nghị...Mới trong cuộc triển lãm mỹ thuật Quốc tế ở Saigon nay nhà điêu khắc Lê ngọc Huệ đã được giải thưởng huy chương bạc với tác phẩm « Trụ cột hòa bình ». Ở Hoa Kỳ, có rất nhiều cái nhắc nhở tới hòa bình như thế : nào những trụ cột hòa bình ở trong các khu vườn trẻ liêu Nhật do các thành phố hoặc các hội ở Nhật đã tặng cho các thành phố của Hoa kỳ, nào các ngôi thờ hòa bình như ngôi thờ dựng bao quát cả khu trường đại học Standord ở Palo Alto và đường cảnh cho các một cái thư viện khổ lớn ở trong đó,theo ý tôi,có hai bộ sưu tập sách báo về Nga và Trung hoa là đặc biệt hơn cả, qui giá hơn cả. Chính vì muốn bảo vệ hòa bình mà Hoa kỳ phải tạm thời thi đua võ trang với Nga, để cho Nga và các nước cộng sản phải tự sự hăng mạnh vượt lực của Hoa kỳ cũng cũthể giữ tự do, mà nhựt chí hiếu chiến, mà bỗ hẳn tham vọng bá chủ hoàn cầu đi. Chính vì muốn xây dựng hòa bình lâu dài mà Hoa kỳ trong thời gian gần đây đã cố gắng mình liệt và sâu rộngtrong công cuộc tìm hiểu các, các dân tộc ở trên thế giới : Tôi biết rằng ở mấy trường đại học hiện nay mỗi trường có hàng mấy trăm sinh viên đang học tiếng Nga và nghiên cứu về Nga, tôi cũng biết rõ rằng hiện nay ở Hoa kỳ đang có một phong trào học hỏi tìm tòi về Á châu — về phong trào nay, tôi hi vọng sẽ có dịp nói tới kỹ hơn. Tôi cũng thấy rõ rằng, trừ trường hợp bất đắc dĩ hoặc trường hợp bất ngờ, Hoa kỳ sẽ không để cho xảy ra cuộc đại chiến thứ ba. Hoa kỳ sẽ đồng mọi biện pháp để dưa đến Nga ký-kết một hòa hoãn.

9.— Điều nhận định thứ chín, cũng là điều nhận định cuối cùng mà tôi muốn nêu ra trong câu chuyện hôm nay về Hoa kỳ, là một điều hoàn toàn bất ngờ đối với tôi. Tôi chưa từng có thành kiến gì liên quan tới điều này trước khi thăm viếng Hoa kỳ. Trong ba tháng đang rưỡi ở trên đất Hoa kỳ, tôi cũng không thực sự nghĩ về điều này. Điều này tôi mới đăm đã khám phá ra trong lúc đang viết bài nói chuyện này và, đến nay, sau khi kiểm điểm lại tất cả các nhận định của tôi về Hoa kỳ, tôi thấy rằng nhận định này quan trọng nhất vì nó có thể soi sáng cho hầu hết các nhận định nói trên. *Nhận định đó là: theo ý tôi, người cầm hàng sáu xa đó mãnh liệt nhất của đời sống Hoa kỳ hiện nay là tôn giáo, là lòng tin ở Thượng-đế và tinh yêu đồng bào cùng đồng loại.*

Tôi không bao quát nói tất cả văn đề các tôn giáo ở Hoa kỳ hiện nay, một là vì tôi không có nhiều thời giờ để điều tra nghiên cứu, hai là vì ở Hoa kỳ có hàng trăm giáo hội khác nhau kể từ các tông phái Thanh giáo tới Công giáo, qua Do thái,các giáo hội chính thống Nga, Hy lạp, cho tới Phật giáo, Vệ đà giáo, và nhiều tôn giáo khác mà tôi chưa có thể nhớ nổi tên. Tất cả các tôn giáo, tuy có những điểm khác nhau hoặc nhiều hoặc ít, nhưng đều có 1 điểm chung là tin có Một Đấng Tối Cao và tin tưởng ở tính thiêng liêng của con người, là nhằm mục đích làm cho từng cá nhân trở nên tốt hơn, làm cho từng xã hội trên nên hay hơn và làm cho cho các dân tộc kém người thương yêu nhau hơn.

Xét theo lịch sử, nhiều nhóm người đã từ bỏ Âu châu để sang Hoa kỳ sinh sống là vì muốn được tự do tư tưởng và tín ngưỡng, nhiều miền đất được khai thác lúc đầu là bởi một lý do hoàn toàn tinh khiết : dân Thanh giáo Boston đã tìm tới quần đảo Ha-uy-di với mục đích cứu vớt dân chúng địa phương khỏi những phong tục hầu như vẫn luôn đưới cuối mắt của họ. Nhân quang cảnh xã hội Hoa kỳ ngày nay, ở đâu cũng vậy, người ta thấy nhan nhản những ngôi nhà thờ, tử các ngôi nhà thờ cả ở miền tân Anh Cát Lợi đến các nhà thờ tối tân ở những thành phố mới tại miền Nam hoặc miền Tây. Tối cái tiếc là không có thời giờ để tới viếng thăm những viện tu hành của các tôn giáo, đặc biệt là của Công giáo mà linh mục Dòng Tên Luiji d'Apollonia đã nói tới như sau trong một bài nhan đề «Contemplatifs Américains» đăng ở tạp chí Gia nã đại Relations xuất bản tại Montréal số tháng 6 năm 1952 :

« *Dân tộc hoạt động nhất của trái đất, cái dân tộc vốn sản xuất nhiều dầu hỏa, nhiều thép, nhiều than — và nhiều bom nguyên tử — nhất thế giới, cái dân tộc nắm giữ một mình nửa phần tiềm thế kinh tế của hoàn cầu, dân tộc ấy cũng được lôi cuốn, lí nhất là trong thành phần công giáo của họ, vào một sự khao khát trăm tư mặc tưởng mãnh liệt.*

Người Mỹ đã khám phá ra đời sống trăm mặc chiêm ngưỡng, bánh ăn bổ dưỡng của sự sầm hối ăn năn và những nguồn nước linh động của lịnh nguyện. Chính đồng nước trong mát đó là cái mà họ khát khao.

(Tỉ-dụ theo cuốn Réflexions sur l'Amérique, Jacques Maritain, Arthème Fayard, 1958. Annexe au Chapitre IV, page 223).

Những tôi đã được trông thấy rất nhiều triệu chứng, rất nhiều hiện tượng nhỏ nhờ trong đời sống thường ngày của dân chúng Hoa Kỳ biểu lộ, chứng minh rằng một trong những

(Xem tiếp trang 2)

Câu chuyện Y-học

(Tiếp theo trang 3)

đoạn thứ nhất và thứ nhì của cần bệnh) vì thực ra chắc chắn rằng chỉ có một nửa là mắc bệnh. Hơn thế nữa đã có tới 20.000 con bệnh đã chẳng chạy chữa gì cả !! thậm chí lại có cả một con số không lẻ hơn 80.000 người đã để bệnh hành hành trong một thời kỳ lâu dài rồi mới tính ngồ.

Bác sĩ William John Brown thuộc « Trung tâm thông tin Bệnh lý Hoa kỳ» (U.S government's Communicable Disease center) đã tìm ra vi khuẩn xoắn vòng của bệnh giang mai. Bác sĩ Brown nhận mạnh «đó là một hạt nhân, một mắm mống hãy còn sống». Người ta chỉ có thể cậy những vi khuẩn xoắn vòng này một cách rất khó khăn.

Vi khuẩn này không phát triển (tăng tiến) ở đâu cả chỉ nấy nở ở trong thân thể con người mà thôi.

Vi khuẩn xoắn vòng này, không di chuyển lan truyền được trong đồ ăn, trong nước uống, trong không khí hay từ sâu bọ.

Vi khuẩn này có thể xâm nhập một nơi nhân mạnh khỏe, vẻ bệnh trong một thời gian rất ngắn trong khi nơi nhân đó tiếp xúc thân mật với người có bệnh.

Người ta được biết rằng chỉ trong khoảng thời gian là 450 năm bệnh giang mai đã tàn sát hàng triệu người — và gây cho nhiều nạn nhân khác phải gánh chịu cảnh đui mù, điếc lác hay trở nên điên rồ. Những trẻ sơ sinh quê quặt là bậu quả đăng thương hại của bệnh giang mai.

Không những thế bệnh giang mai lại còn tiêu hủy hàng triệu người một cách gián tiếp, vì làm suy yếu cơ thể.

Bác sĩ Brown nói : « Hãy bỏ xét tất cả những chương trình y tế công cộng, thuốc men lại nếu không tìm cách giải quyết được chứng bệnh sau giải kết trên ».

Người ta đã trưng bệnh giang mai đã bị tận diệt vào năm 1950 (chứng ta có thể nhìn đó là niềm hiệu lịch sử cuối cùng ?). Nhưng tại sao trước trình độ khảo cứu y học cao như ngày nay, bệnh giang mai lại có thể hồi phục và phát triển được ?

Sự phục hồi căn bệnh Giang mai một phần lớn là do lỗi của các bậc phụ huynh gây, các cụ luôn luôn dạy trẻ thái độ im lặng cố hữu trước vấn đề tình ái (trong khi bệnh Giang mai truyền đi rất nhảy lốc gào bọp).

Chỉ có một số ít thanh niên trai trẻ ngày nay khoảng từ 5% đến 10% chưa đưa cho chúng nói thẳng cho biết chứng bệnh vi giro hợp, hoặc chúng có một ít kiến thức mơ hồ ở nhà trường mà thôi.

Những thiếu niên, thiếu niên ấm hiểu hoặc tin cậy nhưng mức đã không linh hội được những lời vàng thước ngọc và sự phát triển của bệnh giang mai. Thế rồi nạn mãi dâm công khai hay lén lút sự dễ dãi và hèo lúc của 2 phái nam nữ đã gây ra cơ hội cho bệnh lan mạnh.

Vì bệnh Giang mai có tính cách nguy hiểm đe dọa đó,cho nên cách đây 25 năm người ta đã làm một cuộc thử máu toàn diện ở Connecticut (Hoa kỳ). Chính nhà Tâm lý học Hugo G.Beigel đã nói: « Ở khắp các tiểu bang trong nước người ta có thể tự do kết hôn mà không cần phòng ngừa nào về bệnh ».

Vậy sự ba tiểu bang «nghĩa hiệp» cần phải thử máu các thế rồi ?.

Thử tìm một giải pháp chận đứng bệnh Giang Mai

Bác sĩ Pariser nói : — «Triệu chứng bệnhGiang mai rất khác nhau— đến nỗi ngay cả một vị y sĩ kinh nghiệm vẫn có thể nhầm lẫn bệnhgiang mai với bệnh trứng cá bệnh trái rạ, bệnh sởi hay chứngban đỏ, hay ung thư.

Chính vì bác sĩ đó đã xét rằng từ 40% đến 60% nạn nhân của bệnh giang mai giai đoạn thứ nhất sang giai đoạn thứ hai mà không hay biết gì cả. Lúc đầu, vi khuẩn xoắn vòng đi ngầm ở dưới da rồi nổi mụn. Đó cảnh là giai đoạn đầu của bệnh Giang Mai. Đối với những con bệnh «bỉm thế chấp» chứa đã là trường hợp đã chứng ra khỏi cần bản dần những trái lại đối với những con bệnh không biết hay là phó mặc cho bệnh tật hoành hành thì sẽ có một nửa các con bệnh sẽ bị vi khuẩn xoắn vòng tấn công vào tim và đóng mạch quản, vào óc, vào sống Nếu nạn nhân không chữa bệnh thì sẽ chết chẳng kể thuốc cuối đời trong tình trạng quê quặt, mù lòa, mất trí hay một phần chân thể hầu bị bại liệt.

Lối thử huyết lừng danh của Wassermann và những cuộc thử máu trong tự cho bệnh Giang mai, thường mất chừng 2 hay ba 3 giờ, như thế đã bài bác sự tốn kém và công trình.

Những bác sĩ Joseph Portnoy Ban phục vụ y tế Hoa kỳ đã trình bày cho Hội nghị mất cuộc thử máu mới đơn giản không mất thì giờ.Bác Joseph Portnoy tự đặt cho là *RPR (Rapid Plasma Reagin)* Bác sĩ lấy 3gọt máu bằng cách chích ở đầu ngón tay. Máu này không cần phải hâm nóng hoặc quay ly tâm Sau khi máu đông lại huyết tương được dần lên một tấm kính có lỗ tròn cùng với thước thử.

Cuộc thí nghiệm của Bác sĩ Joseph Portnoy rất đích xác, bởi vì người ta có thể quan sát máu bằng mắt trần thay vì kính hiển vi vì lại cũng cuộc thí nghiệm này nhanh chóng lạ lùng.

Phương pháp thí nghiệm này chỉ lâu chừng 5 hay 8 phút là cùng.

Bệnh Giang mai đi tới con đường cùng

Bệnh đã bị tiêu diệt nhờ phương pháp thử máu tân tiến nhờ khám nghiệm được và nhờ phương pháp thuốc trụ sinh.

Ở Hoa Kỳ những người có trọng trách lãnh mạnh hòa xã hội gần của các vị Bác sĩ hãy trường trình tất cả những trường hợp có thể của bệnh giang mai để đi người lên tận cần nguồn gốc để của bệnh. Chính quyền mở một chiếndịch tiêu trừ tận gốc căn bệnh khuyên nhủ dân chúng, trên bề nổi phương đối trực. Các phòng thí nghiệm có bổn phận tiếp tay với chính phủ lấp nước nguồn.

Một nguy gần đây chắc chắn bệnh giang mai không còn là một mối nguy hại nữa.

Có nhiên, đây là sự việc nước ngoài.

ĐẮC THÔNG

Công Đồng Chung Vatican II...

(Tiếp theo trang 3)

ước ao giúp dân công tức đắc lực trong phương diện nay.

Có Nghị phụ mong cho các công văn quan hệ và chính thức của Tòa thánh cũng sẽ được phổ biến bằng những phương tiện mau chóng,để tránh những xuyên tạc sai lầm. Đăng khác khẩn khoản kêu gọi sự giúp đỡ hữu hiệu những dân tộc đang đi vào con đường tiến bộ khoa học,nhất là nhờ những phương tiện truyền bá. Phúc ấm được tạo giảng mau lẹ sẽ rõng, nhân phẩm con người, công bình xã hội, hợp nhất hòa bình giữa hội, cho tăng được vững bền.Cần áp dụng những phương tiện truyền bá nầy để phổ biến tôn giáo, mưu tiến bộ xã hội hơn là chỉ ngồi để than thở trước những lạm dụng.

Cũng có những Nghị Phụ cho rằng lượt đề không giản mình chứng Giáo hội có quyền lợi trông do Chúa Giêsu ban để xử dụng các phương tiện truyền bá để thi hành quyền Giáo Hữu mình.

Trong phiên họp khoáng đại XXVIII, 27-XI-62, Đức Cha Pericle Felici Tổng Bí thư Công đồng đã tuyên bố : Thể theo sự ước muốn của nhiều Nghị Phụ, nhất là những Vị ở xa Roma, Đức Thánh Cha vui lòng ấn định ngày khai mạc khóa hai của Công đồng vào ngày 8.IX-1963 thay vì ngày 12-V-1963. Rồi người xin các Nghị Phụ đầu phiếu các mục sau đây :

1) Cốt yếu lược đồ phương tiện truyền bá đã được chấp phê. Trong khi thi hành quyền Giáo hữu, Hội thánh rất lưu ý đến vấn đề tới quan trọng của mục vụ.

2) Sau khi đã nghe những nhận xét của các Nghị Phụ,Uỷ ban chuyên môn hãy lượm nhặt những nguyên tắc cốt yếu và những chỉ thị mục vụ chung mà kết cấu lược đồ cho vấn tắt hơn để các Nghị Phụ xét lại và đầu phiếu.

3) Tất cả những gì về thực hành thì Công đồng ấn định rồi sẽ được cho Bắc giấy đã nói ở số 57 của lược đồ, để Bản giấy này soạn thảo theo thể thức huấn thị mục vụ, nhờ sự cộng tác của những nhà chuyên môn thuộc nhiều nước khác nhau. Số 57 nói : Các Nghị phụ nguyện xin Đức Thánh Cha không nói quyền của Uỷ ban Tông tòa về Truyền thanh, Điện ảnh và Vô tuyến truyền hình lan rộng tới các những phương tiện truyền bá, gồm báo sách nữa.

Cuộc đầu phiếu bất đầu, và cuối phiên họp XXVIII hôm nay. Đức Cha Tổng Bí thư Công đồng đã tuyên bố tết quá 2.600 Nghị Phụ bỏ thăm, thì 2138 thuận, 15 chống và 7 bất hợp pháp.

Phiên họp bế mạc lúc 12 giờ 15.

Các phiên khoáng đại sau đã bàn về lược đồ : Trong Hội Giáo Hội và Lược đồ : Trinh Nữ Maria.

Đức Hồng Y Ambrosio Gioan Cirnegnani,Quốc vụ khanh của Hồ chủ tịch Uỷ ban Giáo hội Đông phương đã đầu bày những lời : « Xin cho mọi người hơn nhất (Ut unum sint) là nguyện vọng của hội thánh giáo ấn của tôn con đường hợp nhất với các Anh em ly khai bất Đông. Hội thánh chúng ta hợp nhất trong Đức tin, nhưng bất đồng ý về mọi hai chân lý... Lược đồ có ý gián mạnh giáo lý Hội thánh về vấn đề nầy. Đã Công đồng soạn thảo một vấn kiến có thể mở đường cho sự hợp nhất trong tình yêu Chúa Kitô.

Tiếp đấy, Cha Atanasio Welykyj thuộc Dòng thánh Basinh, Bí thư của Uỷ ban đã đọc bài thuyết trình.

Lược đồ chia ra ba phần : Phần I chứng minh sự hợp nhất của Giáo Hội xây trên nền hợp nhất của quyền cai trị, từ xây trên Phêrô và các Đấng Nối vị.

Phần 2 bàn tới những phương thế xứng hợp hơn để đạt sự thống nhất, theophương diện : tín lý, phụng vụ, pháp lý, tâm lý và thực tế phần III kể những cách thức điều kiện để hợp nhất.

Bài thuyết trình kết thúcbằng kinh Chúa Giêsu đã đọc trước khi chịu thương khổ để xincho mọi người hợp nhất.

Các nghị Phụ đã thay nhau lên diễn đàn để phát biểu ý kiến, trong số đó Đức Cha Đaminh Hoàng văn Đoàn. Vị bào cần dùng những phương thế siêu nhiên để đi đến hợp nhất.Đấng bảo phải tìm trong lẫn nhau và phải cắt những ngăn trở làm cho xa nhau. Kẻ bảo cần thận trọng trong lời nói cách đối xử, Đấng khắc trường nên soạn một kinh cho mọi người, mọi tuổi để hết thảy đều đến thăm nhuần tình hợp nhất. Có Nghị phụ cho rằng để đạt tới hợp nhất, cần đôi bên phải khiêm nhường nhân những thiếu sót nhầm lẫn và một bác ái lớn lao để qủ en những sự đã lầm mất lòngkinh.

Nhiều Nghị phụ phân bạch hai hợp nhất: hợp nhất với anh em ly khai bên Đông, hợp nhất với anh em Tin lành...

Đăng khác minh chứng: Sự sinh trưởng, tổ chức, phụng vụ của Giáo hội Đông phương là do các Thánh Tông đồ, chứ không lấy bởi Giáo hội La mã. Đây là điểm cần lưu ý khi nói truyền với anh em ly khai đông phương...

LUCA HUY

LÁ THƯ TÂY ĐỨC

(Tiếp theo trang 3)

thủ ở mặt thiết giáp bam dưới thời Guillaume đệ nhị; thời đương tàu dưới thời Công hòaWeimar khi Hitler nắm chính quyền ông ta trở lại cuộc đời thủy thủ dưới mặt thương thuyền và khi độ nhị thế chiến bùng nổ, thủy thủ dưới một tìm thủy đỉnh ; cuối cùng dưới chế độ cộng sản cai khoa cho một hàng xe hơi.

Khi tôi hỏi ý kiến ông về chế độ hiện tại, ông ta trả lời :

— «Dưới thời Công hòa Weimar chúng tôi thiếu thốn đủ thức. nhưng chúng tôi sống tự do và tin tưởng ở tương lai, dưới thời Guillaume đệ nhị và Hitler, mất tự do thì chúng tôi sống với hình diện là những dân Đức ; dưới thời nay thì chẳng có cái gì cả, tên lại đây là một chế độ buồn nản nhất».

— « Tại sao ông không qua bên kia ? » ông ta mỉm cười đáp :

—«Cần nên nhớ rằng những người có tuổi là những người bảo thủ nhất.[Mộ tôi chết dưới đống gạch vụn của Đông Bá linh, con trai tôi chết trong những trận đánh cuối cùng khi chiến xa Nga tiến vào đây. vợ tôi cũng chết ở phần đất này vì sau khi đầu hàng, mũa đông đến, chẳng có không có than sưởi. khoai tây ăn... Tùng ý lý lẽ khiến cho tôi quyết định sẽ chết ở đây.»

Trước khi từ giã tôi nghỉ ông ta một cách khá kín đáo:

— « Nếu tôi có một quá khứ oai hùng như thế thì không bao giờ tôi chịu sống như cuộc sống hiện tại của ông ».

Ông ta mỉm cười chua chát.

— « Ông bạn trẻ của tôi ơi ! Ông nên nhớ rằng không phải lúc nào con phương hoàng cũng đang rống cánh bay trên trời cao, và lại tôi không phải là cũng không bao giờ là con phương hoàng ».

Người thứ hai đến với tôi khi tôi đang lũng tũng trước công trường đô, vì thiếu tiền đo

Tự Do
Số 1.722— CHỦ NHẬT 9-12-62 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Hờn mây

Mây bay, bay mỗi đến phương nào ?
Thử hỏi tầm bay mấy độ cao ?
Che lấp không gian bầu khí quyển,
Ngăn về họ giới ánh trăng sao.

ĐẠI DƯƠNG

Đầu trang tình sử

Ngưỡng cửa, lo thon đã bước qua.
Nẻo đường trước một bước chim ca.
Tiền thân mộng hiện ba chiều gió,
Hai kẻ nương nhau một nếp nhà.

PHÙNG KIM CHÚ

Buồn xưa

Chiều hôm vác kiếm lên đường
Ải xa thành lũy mờ sương đầu cỏ
Tiện người mây trắng bơ vơ
Thác cao nem cả hồn thơ đi cùng

Phương Thư
PHẠM KIM LONG

Đêm phố rợn

Ngực lép cạn dần mình trên ván nhỏ
Đến tìm tư khép nửa ngọn khuya rồi
Con ngừa chạy, giọng ho buồn sủ sụ
Nhỏ canh dài nhịp mõ ngắt từng hơi

Dây phở bệnh ngã dài nghe lả lơi
Vật đau người chém loạn góc tường đen
Đốm lửa đỏ nằm sơi tâm súng gác
Bông giật mình tiếng chó thức gào đêm;

Bánh xe vì trên đường khuya rợn buốt
Mang nguồn tin hay chỗ xác ma nào ?
Nghe kèo kẹt trong hồn đi hoảng hốt
Đám tang buồn thec sóng lệ trôn cao.

Giọt máu đỏ tự tìm người xứ sở !
Tìm nhau chi lửa súng đỏ nông khuya ?
Đệ phố nằm giữa lòng đêm rợn vỡ
Nửa góc trời trong giốc ngủ hôn mê..

VŨ HỒ

LỜI BÀN CỦA VŨ HOÀNG CHƯƠNG

Ba bài thơ NHỊ THẬP BÁT TỰ trên đây, mỗi bài một giọng khác nhau ; bạn ĐẠI DƯƠNG, một bạn mới của thi đàn, đã nhìn lên không gian và tận để tìm cảm hứng ; bạn PHÙNG KIM CHÚ trở lại với nếp nhà ấm cúng để khơi lên cái thi vị êm-ái của phút vụ quy trong đó người gái bước qua là than hồng đang cầm thấy bùng. lên hạnh phúc ; bạn PHẠM KIM LONG quay về dĩ vãng, lắng nghe cái buồn khi chưa bão kiếm gã chinh phu. Mỗi hai cầu thơ, vừa thất ngôn vừa lực bát, đã chứa đựng biết bao hình ảnh đẹp, lựa chọn khéo, để vừa đủ dẫn khởi hồn thơ. Sau hết bài ĐÊM PHỐ RỢN của bạn VŨ HỒ, làm theo thể thất ngôn phân đoạn, càng khiến chúng ta vững tin ở thi tài của người bạn quen thuộc này.

Bạn VŨ HỒ mà tôi lựa đăng trên mục THƠ VÀ THI NHÂN đến 4 hoặc 5 bài, qua nhiều đã có một cảm quan mãn nhuệ, ghi lại được nhiều xúc động vô cùng tinh vi. Giọng thơ nhiều đoạn bi tráng đặc biệt, hình ảnh nhiều chỗ độc ngôi mới là làm sống lại hẳn những cảm giác đang ngủ vất vưởng trong niềm thức của mỗi chúng ta. Mong rằng VŨ HỒ cương quyết gạt bỏ hết những sáo cũ khuôn mẫu để góp phần xây dựng một chiều hướng thi cảm mới.

HOA-KỲ, THOÁNG QUA MẮT CỦA MỘT NGƯỜI VIỆT-NAM

(Bài nói chuyện trong buổi diễn thuyết do Toà Đại Sứ Hoa Kỳ ở Việt Nam tổ chức tại trường Quốc gia Âm nhạc và Kịch Nghệ Sàigòn, ngày Chủ Nhật 18-11-62).

Bài của PHẠM VIỆT TUYỀN

(Tiếp theo số kỳ)

C.— TÔI ĐÂY TÔI MUỐN BÀN TỚI MẤY VẤN ĐỀ CỦA HOA KỲ, trong đó có một vài vấn đề hoàn toàn riêng biệt và một vài vấn đề có tính cách quốc tế.

7) Hoa kỳ là một dân tộc độc biệt, là một quốc gia độc biệt, có rất nhiều vấn đề riêng biệt mà các dân tộc khác, các quốc gia khác khó có thể hiểu, nhưng lại rất cần phải hiểu để có thể giao thiệp và hợp tác với họ một cách tốt đẹp cho cả đôi bên. Trong phạm vi câu truyện hôm nay, tôi chỉ xin nêu ra một vài ví dụ : nạn phân biệt màu da và nạn ly dị. Đây là điều nhận định thứ bảy của tôi về Hoa kỳ.

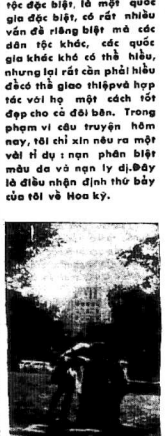

Cái vòi nước trước Toà Bạch Ốc : nơi này, đã từng diễn ra cái cảnh người dừng bước nhưng cho chim sẻ uống nước — cảnh đó làm cho suy nghĩ rất nhiều về những cái đặc biệt nhỏ nhặt trong đời sống dân Mỹ.

Nạn phân biệt màu da có như nước Hoa kỳ, bởi vì nạn nầy vốn bắt đầu có từ khi có người da trắng đem người da đen sang và cả hai giống người ấy lại sống chung với người da đỏ trên cùng một miền đất. Mới đây vấn đề ấy lại trở nên nóng bỏng vì vụ sinh viên Meredith bị các sinh viên da trắng kỳ thị mà Quí vị đều đã thấy báo. Vấn đề này rất là phức tạp, nên tôi chỉ có thể nói sơ qua : sách vở xưa nay viết về Hoa kỳ bao giờ cũng có một đoạn nói về chuyện nầy.

Riêng phần tôi, tôi cũng có một vài kinh nghiệm về vấn đề này : tôi đã gặp và trao đổi ý kiến với viên chủ biên tờ báo ra đen New York Amsterdam News, viên Chủ nhiệm kiêm chủ bút của một tờ báo da đen khác ở Phoenix tôi đã tới thăm khu nhượng địa da đỏ ở Oklahoma, đã tới thăm Sở các người mầu da ở Phoenix và, nhân dịp nầy, bất ngờ đã được tham dự một cuộc hội nghị mà thành phần gồm cả đa trắng lẫn da đen da đỏ bàn về các vấn đề của dân tộc thiểu số Navajos. Tôi nhận thấy rằng đây thật là một vấn đề nhiều khó như vấn đề thổ dân bộ đông bắc Hoa kỳ ở Việt Nam, phức tạp giống như vấn đề thổ dân đành ảnh hưởng giữa người gốc Mã lai và người gốc Trung hoa ở Mã lai, hoặc tranh đấu sống còn giữa các kiều dân da đen từ những nước trong Liên hiệp Anh sang làm ăn sinh sống ở trên đất Anh với chính người Anh, có một phần nào nguy hiểm giống như vấn đề khinh ghét giữa người Đức và người Do thái trước kia, giữa người Trung quốc với các dân «Nam di Bắc dịch» vẫn từ xưa tới nay, giữa người Nga chính cống với nhóm dân tộc thiểu số khác mà chúng ta ít biết tới chỉ vì chúng ta chưa biết gì lắm về người Nga...

Tôi lại nhận thấy rằng cần cứ vào lịch sử mà nói thì người da đen và da đỏ đã viết rất xa trên con đường đành lấy quyền làm người, mà họ tiến xa và mạnh như thế thường không phải do chính họ mà do những người Hoa Kỳ da trắng có ý thức về nhân quyền và một phần nào cũng vì dư luận khen chê của thiên hạ khiến người Hoa kỳ da trắng phải cố gắng thúc đẩy cho đà tiến của người Hoa kỳ da đen : từ địa vị nô lệ, người da đen ở Hoa Kỳ đã tiến lên địa vị công dân Hoa kỳ như những người da trắng và da vàng. Nói về mặt pháp lý, thì sự tiến bộ của người da đen, da đỏ Hoa kỳ đã đi tới đoạn gần chót : Luật pháp liên bang đã công nhận quyền bình đẳng của người Hoa - kỳ gốc đen hoặc gốc đỏ từ lâu ; toàn dân Hoa kỳ, đặc biệt là những người gốc da đỏ da đen chỉ còn cần phải cố gắng một thời gian nữa là một vài luật lệ lạc hậu ở một vài tiểu bang miền Nam cũng sẽ bị đào thải hẳn.

Nhưng nói về mặt thực tế, thì sự tiến bộ có lẽ sẽ chậm chạp hơn, sự chậm chạp có lẽ do người da trắng thì lẽ mà do chính người da đỏ da đen thì nhiều hơn.

Người Hoa Kỳ da trắng da vàng, nhất là những người có trách nhiệm ở trong chính quyền những người thuộc các tổ chức nhân đạo như các giáo hội chẳng hạn, đã và đang cố gắng ngày đêm để tìm mọi cách giải quyết vấn đề này, chẳng hạn bằng các biện pháp xã hội, giáo dục, nhất là giáo dục. Nhưng người Hoa Kỳ da đen, da đỏ cần phải có gắng nhiều hơn thì vấn đề mới mong tiến triển mau được. Người Hoa Kỳ da đen, da đỏ cần phải vượt ra khỏi những tập tục sống lẻ loi, sống lẻ là hình như đã tiềm nhiễm trong mạch máu từ bao đời... Nguyên xét các vụ phạm pháp thì người ta đã thấy rằng : Người Hoa kỳ da đen, da đỏ đã cung cấp 30% tổng số tội phạm trong khi dân số đen đỏ chỉ chiếm 10% tổng số dân, và hai phần ba số người phạm vào các tội tội là người Hoa kỳ da đen, da đỏ.

Người ta sẽ được hứng khởi hơn khi nghĩ tới các người Hoa kỳ da đen, da đỏ đã thành công trong các lãnh vực chính trị, hành chính, kinh lế, học thuật và nghệ thuật vv... Người ta sẽ được hứng khởi hơn khi thấy có những chiến sĩ đã từng tích cực tranh đấu cho sự tiến bộ của người Hoa kỳ gốc đen hoặc đỏ trên bình diện pháp lý cũng như thực tế. Nói tới đây tôi không thể không bắt chước theo nhà triết học Jacques Maritain mà nhắc đến những cố gắng phi thường của các đoàn thể Công giáo và Thanh giáo.

Trong cuốn Reflections on America, nhà triết học Pháp nầy đã nói tới những nỗ lực tân tụy suốt 30 năm trường của linh mục John La Farge trong cuộc tranh đấu nầy và có nhắc đến một câu trong cuốn « The Journal of a Southern Pastor», do nhà Fides tại Chicago xuất bản năm 1957, của linh mục J.B. Gremillion :

« *Chúng ta, những người công giáo, chúng ta có bổn phận phải vận động phải tranh đấu để người da đen được sống hoàn toàn hòa đồng với mọi người. Chúng ta phải hoan hỉ đón mời họ vào trong hết thảy các lãnh vực của xã hội chúng ta như những người anh em trong chúa Cơ đốc và những người con cái của Thiên Chúa mà chúng ta có bổn phận phải yêu mến*». (J.B Gremillion, sách kể trên, trang 276).

Nạn ly dị cũng là một tai hại đối với xã hội Hoa kỳ, tuy rằng những lời bàn tán của người ngoài cuộc thường cũng bi kịch hóa một cách quá đáng. Về vấn đề này nhà báo Raymond Cartier đã từng viết :

«*Chính sự ly dị đã khiến người Âu châu tin ở sự lòng lẻo lẹch lạc của gia đình Mỹ. Sự lầm tưởng này có thể giải thích được, nhưng sự thực hoàn toàn trái ngược với điều lầm tưởng. Đại đa số những người ly dị thuộc có hạ phải không tìm cách thoát ra ngoài gia đình, nhưng chỉ tìm cách thay đổi gia đình mà thôi. Hầu hết các vụ ly dị đều đã được thực hiện với viễn tượng của một cuộc hôn nhân khác — vì với một người khác đã lựa chọn rồi. Sự họa hiếm của cuộc ngoại tình có lẽ cũng thuyền phiu nhuốc của cái việc mà người ta gọi là «ap phe», thật đã nghiêm chỉnh mà người Mỹ nên dành cho chuyện đi tình — cả đến khi đã chỉ là một chuyện tình đực chớp nhoáng — đưa họ đến chỗ dứt toang mối giây hôn nhân khi mà họ đã xuống thuyền phiu lưu pào một truyện tình mới. Một cái nhà kiện để ly dị và kết hôn có thể coi là rất dễ dàng, và hiện có cả một bảng thống kê hàng năm ở Los Vegas về các vụ ly dị so sánh với các vụ hôn nhân. Ở đây tôi chỉ xin đưa ra mấy con số làm tỉ dụ :*

— Năm 1941 : 1.527 vụ xin ly dị, 1.372 vụ được ly dị, 21.308 vụ cưới.

— Năm 1946 : 6.398 vụ xin ly dị, 6.054 vụ được ly dị, 21.077 vụ cưới.

— Năm 1951 : 3.478 vụ xin ly dị, 3.104 vụ được ly dị, 18.141 vụ cưới.

— Năm 1961 : 3.948 vụ xin ly dị, 3.407 vụ được ly dị, 29.492 vụ cưới.

Chỉ trông qua các con số trên, người ta cũng thấy ngay rằng có nhiều vụ ly dị, nhưng các vụ cưới lại nhiều hơn gấp mấy lần. Tôi đã từng đi xem các nhà cưới chớp nhoáng, những ngôi nhà thờ nhỏ, hầu như đành riêng cho việc cưới chớp nhoáng (nay mà thôi : với 15 đồng Mỹ kim, người ta có thể cưới nhau rất dễ dàng có mục sư chủ hôn, có ảnh tượng có đèn nến, có thể có cả bó hoa cho cô dâu nữa !

Nhưng, Reno và Las Vegas chỉ là hai hòn đảo nhỏ trong

(Xem tiếp trang 4)

Hình chụp ở Phạm Việt Tuyền cùng đi thảo luận với hai giáo sư William L. Rivers (trái) và giảng viên Herbert Luzo (phải) tại khu trường Đại Học Stanford ở Palo Alto gần San Francisco. Xa xa đằng sau là Thư viện Hoover, nơi có cái thư viện chứa 2 bộ sách báo rất quí về Nga và Trung Hoa.

Hình ông Phạm Việt Tuyền chụp chung với ông bà Kirpatrick ở Oklahoma. Ông Kirpatrich là một đã đốc, và cũng là một ông « oua đầu hoà »

xã hội học đã nói : « Nếu các người đàn bà và đàn ông Âu, nếu họ bắt bỗ với tình nhân, mà coi rằng một cuộc liên hệ như thế còn lâu hơn là một sự sụp đổ của mái nhà họ thì chắc là các vụ ly dị sẽ giảm đi và rất nhiều những lầm lẫn kém thọ sẽ có thể tránh được». Nhưng tiếng nói của lý trí ở đây ngăn chưởng quá. Nó xúc phạm tới sự hôn nhân, mà người ta thấy tan vỡ chứ không chịu để cho như nhuốc. Sự ly dị vì vậy trở thành une prophylaxie của sự ngoại tình và, nói rõ hơn, một sự hôn nhân quá chật hẹp (L.a cinquante ameriques, trang 465).

Tôi đã đề ý đó hỏi về vấn đề xã hội này, đã đến Los Vegas là thành phố đã, cung với thành phố Reno, nổi tiếng về các kỹ nghệ « đánh bạc » « ly dị » và « kết hôn ». Theo chỗ biết sơ khoảng của tôi thì thấy rằng : người Mỹ có hay ly dị thật, cũng như họ dễ biểu lộ các mặc cảm một cách rõ ràng hơn là ở các xã hội «già» như Âu châu, Á châu và Nga - xô, Trung cộng, bởi vì họ thực thà hơn, họ không biết giả dối bằng. Tôi đã vào tận ở ly dị biết ít nhiều về những điều kiện để ly dị và kết hôn có thể coi là rất dễ dàng, và hiện có cả một bảng thống kê hàng năm ở Los Vegas về các vụ ly dị so sánh với các vụ hôn nhân. Ở đây tôi chỉ xin đưa ra mấy con số làm tỉ dụ :

— Năm 1941 : 1.527 vụ xin ly dị, 1.372 vụ được ly dị, 21.308 vụ cưới.

— Năm 1946 : 6.398 vụ xin ly dị, 6.054 vụ được ly dị, 21.077 vụ cưới.

— Năm 1951 : 3.478 vụ xin ly dị, 3.104 vụ được ly dị, 18.141 vụ cưới.

— Năm 1961 : 3.948 vụ xin ly dị, 3.407 vụ được ly dị, 29.492 vụ cưới.

Chỉ trông qua các con số trên, người ta cũng thấy ngay rằng có nhiều vụ ly dị, nhưng các vụ cưới lại nhiều hơn gấp mấy lần. Tôi đã từng đi xem các nhà cưới chớp nhoáng, những ngôi nhà thờ nhỏ, hầu như đành riêng cho việc cưới chớp nhoáng (nay mà thôi : với 15 đồng Mỹ kim, người ta có thể cưới nhau rất dễ dàng có mục sư chủ hôn, có ảnh tượng có đèn nến, có thể có cả bó hoa cho cô dâu nữa !

Nhưng, Reno và Las Vegas chỉ là hai hòn đảo nhỏ trong

(Xem tiếp trang 4)

CÔNG ĐỒNG CHUNG VATICAN II trong tuần vừa qua (23-29-XI-1962)

☆ **Đức Cha Hoàng văn Đoàn phát biểu ý kiến trong phiên họp khoáng đại XXIX.**

☆ **Phương tiện truyền bá hiện nay trên thế giới**

☆ **Công Đồng đã bàn lược đồ báo chí, truyền thanh, điện ảnh trong bốn phiên họp khoáng đại và đã được chấp thuận với 2.138 phiếu trên 2,160 (15 phiếu phản đối, 7 vô giá trị).**

Trước khi đề cập các hoạt-động của Công Đồng Chung Vatican II trong tuần vừa qua chúng tôi lược kể mấy con số về phương tiện truyền bá hiện nay trên thế giới, để giúp đọc giả dễ hiểu tầm quan trọng của nó, khiến trở thành một lược đồ của Công Đồng Chung Vaticang đệ nhị này. Đây là những con số Chả Baraglì, đông Tên, đã cống hiến các phóng viên tại Văn phòng Báo chí Công đồng hồm thứ năm, 22-XI-62.

Hiện nay hoàn cầu có 8.000 nhật báo (Journaux) phát hành 300 triệu số mỗi ngày ; 22.000 thời báo (Périodiques) xuất bản 200 triệu số. Hằng năm thế giới sản xuất 2.500 films, chiếu trong 170 ngàn rạp cho 17 tỷ người coi trong 35 giờ. Ngoài ra còn có 6.000 đài phát thanh cho 400 triệu máy thu thanh. Thêm vào đấy có 1.000 đài vô tuyến truyền hình cho 120 triệu máy chiếu lại trong 200 giờ trong một năm.

Phiên họp khoáng đại XXV

Đúng 9g. sáng thứ sáu, 23-11-62, Đức Hồng Y Antôn Caggiano, Tổng Giám Mục Buenos Aires (Argentine) đã khai mạc phiên họp khoáng đại XXV để bàn về lược đồ : Phương tiện truyền bá, trong xã hội. Đức Hồng Y Fernando Cento Chủ tịch Uỷ ban Tông đồ giáo dân và tuồng kịch, sách báo đã liên tiếp đưa tiên và tuyên bố : lược đồ hôm nay đã do một Uỷ ban soạn thảo dưới sự hướng dẫn của Đức Cha Martino O'Connor, một vị Giám mục đầy kinh nghiệm vì đã từng giữ chức Chủ tịch Uỷ ban Điện ảnh, Truyền thanh và Vô tuyến truyền hình đồng đã trong 14 năm trời. Ngay sau là Đức Cha René Stourn, Tổng Giám mục Địa phận (Pháp) đọc bài thuyết trình. Đại ý người cho biết : Giáo hội là Miên Mẫu có nhiệm vụ lo lắng cho con cái cả trong phương diện này, sao cho không thiệt hại tới lương tâm, lòng trí và phẩm giá con người.

Quả thực những phương tiện truyền bá không thể tách khỏi luân lý cả khi nó chỉ là phương tiện giải trí, cả khi là phương tiện truyền bá ý tưởng và nghệ thuật.

Thuyết trình viên cho biết : lược đồ gồm nhật mơn và bốn phần bản vẽ : 1) Giáo lý của Hội thánh về phương tiện truyền bá ; 2) Nhiệm vụ tông đồ của phương tiện truyền bá ; 3) Quy luật Giáo hoạ đã ra về vấn đề này ; 4) Nói riêng về từng phương tiện : sách báo, điện ảnh, truyền thanh và vô tuyến truyền hình.

Trong ba phiên họp liên tiếp / Vị Hồng Y và 47 Giám mục đã góp ý kiến về lược đồ này. Hầu hết đều tán thành, nhất là về phương diện mục vụ, và lần thứ nhất vẫn đề được đem bàn trong Công đồng Chung của Giáo hội. Ít nhiều nhận xét và kiến thiết bày vẽ lẽ không hợp cho một Công đồng Chung. Vì thế có Nghị phụ nghĩ nên rút văn, và cho những chi tiết tuỳ vào một bản tuyên bố phụ thuộc. Ý tưởng lập một thông tấn xã quốc tế cũng được nêu lên và

(Xem tiếp trang 4)

CÂU CHUYỆN Y HỌC

TRẬN ĐẠI TẤN CÔNG

đề tiêu diệt bệnh hoa liễu

☆ **Phương pháp thử máu chớp nhoáng và cuộc kiểm tra, truy tầm từng người sẽ tiêu diệt bệnh hoa liễu.**

☆ **Nhưng đó là ở nước ngoài !**

Người sưu tầm : ĐẮC THÔNG

Trước nền văn minh hiện tại, chiến tranh và vũ thần đang rình rập chúng ta từng bước một. Con người này sinh ra những khuynh hướng nhất thời. Họ coi rất nhẹ hôn nhân và gia đình, là nền tảng của xã hội. Một số lần mình vào cuộc sống không dần do suy nghĩ, đi tìm những cảm giác lạ, những lạc thú mà có biết đâu ở cuối đường kia sẽ có bậu quả !

Sự đọa lạc từ thể chất lần tinh thần đó nảy sinh ra biết bao chứng bệnh nan giải.

Mới đây theo tài liệu của cơ quan y tế quốc tế : (World Health Organization) sau một phiên họp gồm có 106 quốc gia đã có tới 76 quốc gia lo ngại chứng bệnh phong tình, nhất là giang mai đang thao tung tại quốc gia họ. Những quốc gia đó tự coi bệnh giang mai như là một thứ giặc, một cuộc nội chiến họ phải đối phó bằng mọi phương tiện.

Thật ra bệnh phong tình gồm có những chứng bệnh : giang mai (Syphilis), bệnh lậu mà (Blennorragie) và bệnh ha cơm hột xoài (Chancre mou, Chancelle). Những đối với những vị có vượng trách y tế bệnh giang mai đồng lo ngại hơnhết.

Đã từ lâu, khoa y học tỏ ra lạc quan về những thần dược (Mercure, Arsénic, Iodure de Potassium, Pénicilline, Sulfamides) sự công hiệu của những loại thần dược này thế không có ai phủ nhận được, do đó bệnh giang mai đã bị y học lăng quên trong một thời gian khá dài và con người không còn nói nhắc là một chứng bệnh sau giải nữa. Nhưng điều đáng buồn thay đó chỉ là cái chớp mắt ngăn ngủi sau một đêm dài thao thức.

Người Mỹ điên đầu

Chẳng thế mà gần đây những nhà cầm quyền Mỹ Quốc đã phải lo lắng tự đặt ra những câu hỏi :

«Bệnh Giang mai có thể tuyệt trừ được không ?

và

«Tại sao bệnh Giang mai lại tái phát bành trướng mãnh liệt như thế ?»

Phải thành thật mà nhận định rằng hai câu hỏi trên đã làm điên đầu người dân Mỹ có tác phong đạo đức không ít, bởi vì chỉ cần một khoảng thời gian ngắn ngủi sau 5 năm, bệnh Giang mai đã hiển nhiên hoành hành một cách trắng trợn tại Mỹ quốc và biết bao nhiêu nơi khác.

Trong thời gian tháng 9năm 1962, những nhà khảo cứu chuyên môn, những bác sĩ danh tiếng, những vị bác học đã đưa « Hội nghị thế giới về bệnh Giang mai » và Hội nghị Quốc tế về bệnh học ở Hoa thịnh Đốn đã phát lớn tiếng công nhận rằng : «bệnh giang mai càng ngày càng lan tràn? Quả thực đó là một lời tuyên bố làm cho chúng ta phải suy nghĩ ran sợ. Đây là một sự thật không thể phủ nhận được.

Theo tài liệu thống kê mới nhất của Hoa kỳ (tính cho đến ngày 30-6-1962) có hơn 4000 trường hợp bệnh Giang mai và đã có ít nhất là 4000 công dân Hoa kỳ chết vì bệnh nầy.

Ngoài ra còn theo bảng thống kê kể trên, người ta còn ghi nhận được có từ cả 124.188 trường hợp bệnh Giang mai mắc bệnh thực thụ (tương giai

(Xem tiếp trang 4)

LÁ THƯ TÂY ĐỨC

Tôi đã đi xem phim Việt Cộng

tại rạp hát bóng ở Đông Bá Linh

Nữ tài tử Trương thị Thoa và tài tử Đông Bá Linh có tài gây ra « buồn nôn ».

● **Nói chuyện với người Đông Bá Linh.— Lá thư của một người Đông Đức gởi L. H. Q.**

Bài của HÀ NGỌC MINH

(Tiếp theo)

Từ vở nhạc kịch của Bertolt Brecht đến cuốn phim của Việt Cộng

Vì muốn hiểu một phần nào về nền văn nghệ Cộng sản, chúng tôi kéo nhau đi xem một vở nhạc kịch của Bertolt Brecht nhan đề là Die drei Groschen Oper (tạm dịch là 3 xu nhạc kịch) Bertolt Brecht là một nhà soạn kịch rất nổi tiếng của *Đông Đức*. Danh tiếng của B. Brecht không phải chỉ trong phạm vi nước Đức mà còn lan đến các nước cộng sản khác, cũng những quốc gia Bắc Âu như Đan Mạch, Thụy Điển.

Trong khi tôi chờ đợi những lời ca tụng chế độ, những lời mạt sát «đế quốc» và tư bản, thì ngạc nhiên thay, tử đầu tới cuối vở kịch không hề có một lời đối thoại nào đến những «cái đẹp, cái hay» của thiên đường cộng sản và phải tính tế lắm mới nhận được tác giả là một con người cộng sản. Tôi gạt ra ngoài mọi thành kiến chính trị để kết luận rằng Bertolt Brecht xứng đáng với danh tiếng của ông, vì vở nhạc kịch rất độc đáo và chính vì thế nó đã được trình diễn liên tiếp từ hơn một năm rồi.

Cuốn phim của Việt cộng được chiếu tại một rạp nhỏ mà tôi chớt quên cả tên rạp lẫn tên phim. Nói là phim của Việt cộng thì không đúng hẳn, sự thực nó là một sự cộng tác giữa Việt cộng và Đức cộng. Nếu tôi không quên thì người nữ tài tử trong phim là *Trương thị Thoa*. Người viết chuyện phim đã bịa ra một cốt chuyện rất « giật gân » : một phi công Mỹ chiến đấu ở Việt Nam (trong thời gian hiện tại) được « giác ngộ » nên anh ta đã đào ngũ và lái máy bay ra Bắc.

Lẽ cố nhiên không cần phải nói quý vị cũng đoán được đối thoại trong phim toàn có tính cách tuyên truyền, bịa đặt, vu không, nghe rất trái tai. Lúc dự cuộc biểu thị, nghe những lời kết án Mỹ, anh bạn Mỹ của tôi đã bỏ ra về, và anh ta bảo tôi, bài diễn văn hàm ơn «nôn». Tại cười anh ta là trẻ con. Giờ đây tôi bắt đầu hiểu anh ta vì tôi cũng cảm thấy « buồn nôn » và đã bỏ ra về khi cuốn phim chưa chiếu hết một nửa.

Từ người thủy thủ của bốn chế độ đến người lính pháo binh đã chống giữ bức tường Đại tây dương

Tôi gặp ông ta khi đang ngắm mấy chiếc xe hơi Nga trong một hàng ô tô lớn. Ông hỏi phải chăng tôi là người Nhật tôi gật đầu (kinh nghiệm giấy cho tôi biết rằng người Đức rất có cảm tình với người Nhật đồng minh trong đệ nhị thế chiến vì vậy tôi đã bỏ buốc nói đối, để đỡ gợi chuyện).

Ông ta mừng lắm, kể với tôi rằng, ông đã từng ở Đông Kinh, Yokohama và ông nhắc tới những kỷ niệm cùng cảnh vật ở những nơi nầy, làm tôi «chết đứng như Tử Hà» đành phải ở lo cho qua chuyện.

Theo câu chuyện trao đổi, tôi được biết năm nay ông 70, đã sống qua đủ 4 chế độ : thủy

(Xem tiếp trang 4)

Lễ tấn phong Giám mục của Đức Cha

SALVATORE ASTA,

Khâm sứ Toà Thánh tại Việt Nam, Lào và Cam Bốt

Như chúng tôi đã loan tin, Chầu nhật 25-XI-62 tại nhà thờ Trường Truyền giáo Rome Đức cha Salvatore Asta, Tân Khâm sứ Toà Thánh tại Việt Nam, Lào và Cao mên đã được tấn phong Giám mục bởi tay Đức Hồng y Amlets Gioan Cicognani, Quốc vụ Khanh và hai Vị Phụ phong là Đức Cha Antôn Samaré, bí thư Thánh bộ Ngoại thường vụ Toà thánh và Đức Cha Pietro Nge Binh Thục, Tổng Giám mục Huế.

Hiện diện trong buổi lễ, có các Đức Hồng Y Agagianian, Siri, Giobe, Cento, Forni, Suenens, Vị sứ Thần Toà Thánh tại Ý đại lợi và rất nhiều Tổng Giám mục, Giám mục cùng nhân viên tại Giáo triều. Ở ghế đặc biệt có Cu thân sinh và anh em chị em của Đức Khâm sứ và những phái đoàn đoàn thuộc Tỉnh. Quận. Xã quê quán Đức tân Giám mục.

Đức Cha Salvatore Asta sinh ngày 17-1-1961 tại Alcamo, và thụ phong Linh mục ngày 25—VII—1938. Năm 1941 được chọn làm Bí thư tại Toà Sứ thần Tòa thánh bên Colombia, rồi trở về Rome; đến năm 1951 giữ chức Cố vấn Toà Sứ thần Toà thánh tại Bruxelles (BI). Ngày 13-10-1992 được Đức Thánh Cha Gioan đặt làm Tổng Giám mục hiệu tòa Aurelopoli di Lidia và Khâm sứ Toà thánh tại Việt Nam, Aiêu và Cambốt.

LUCA HUY

NÓI HAY BỪNG

Trèo hàng rào

Mới chủ nhật nọ, nhờ đi lễ ở nhà thờ Chúa Cứu Thế, tôi được hân hạnh nghe một bài giảng khá lý thú của một Cha trong nhà Dòng. Cha tên gì tôi không được biết, chỉ biết Cha giảng hay, tư tưởng phóng khoáng rộng rãi, lý luận rất đanh thép gầy gon. Cha giảng về ý nghĩa ngày lễ «cầu cho các Đấng chân chiên». Thà thật bài giảng của ngày lễ này tôi đã được nghe nhiều lần, đi nhiều lã của nhiều Cha, nhưng bài của Cha Dòng nói trên quả là hay ho, triết lý hơn hẳn.

Nhiều người xưa nay vẫn tưởng một cách đơn sơ rằng các «Đấng chân chiên» chỉ có nghĩa là các vị linh mục, các giáo sĩ có nhiệm vụ coi sóc giáo dân, nhưng theo lời cha dòng, đây chỉ là nghĩa hẹp. Theo ngài thì các Đấng chân chiên là tất cả những ai có trách nhiệm chỉ huy, từ vị nguyên thủ Quốc gia, các Bộ trưởng cho đến các gia trưởng đều là «kẻ chân chiên» cả. Ngài nói : ngày lễ cầu cho các Đấng chân chiên phải hiểu là ngày lễ cầu cho oai trà các Thủ lãnh ; thủ lãnh nhỏ hay lớn vẫn là thủ lãnh miễn là có trách nhiệm chỉ huy. Quả là một tư tưởng phóng khoáng rộng rãi.

Kể đó ngài nói về trách nhiệm của các thủ lãnh, về gánh nặng của họ, sự cần thiết phải có ơn Chúa phù hộ để họ có thể làm trọn nhiệm vụ và kêu gọi giáo dân có mặt trong buổi lễ hôm ấy hợp nhất với ngài trong lời cầu nguyện chung cho tất cả các cấp bậc thủ lãnh theo định nghĩa của ngài.

Thủ thực bài giảng của ngài làm tôi suy sưa vô cùng và suy nghĩ không ít. Thì ra Giáo hội không phải chỉ cầu nguyện riêng cho các giáo sĩ của mình trong ngày lễ ấy mà, cũng cầu cho hết mọi cấp bậc thủ lãnh được em thánh Chúa, thì ra «kẻ chân chiên» không phải chỉ là các linh mục mà còn là tất cả những ai có trách nhiệm chỉ huy ; khi phán xét tội công vô vấn đề này không phải Chúa chỉ phán xét riêng các linh mục.

Vậy đã suy nghĩ miên man như thế, tôi bỗng nhớ tới một lời Phúc ám mà từ lâu ở thiên cận nên tôi vẫn hiểu theo nghĩa hẹp. Lời Phúc ám đó là : « Kẻ chân chiên thì cứ cứu ma vào, trèo hàng rào là kẻ trộm cướp ».

Cứu ! Cứu là gì ? Phải chăng là cái lối, chủ nhà đã sai làm ra đề chiên ra vào, phải chăng đó là lối đúng nhất để vào chuồng chiên ? Kẻ chân chiên tất được quyền vào lối nào và chỉ vào lối nào thôi thì mới là kẻ chân chiên thật (trèo hàng rào mà vào là kẻ trộm cướp).

Liên hệ lời Phúc ám này vào thực trạng xã hội lắm khi ta phải tự hỏi : thế nào là vào cửa chiên ? thế nào là trèo hàng rào ?

Vào chuồng chiên nhất định là để nắm giữ vai trò kẻ chăn rồi. Vậy thì vào chuồng theo lối của phái chăng là nắm giữ địa vị chỉ huy bằng những phương pháp chính đáng ? Cái của đó phải chăng là co hai cánh : một bên là Tàu và một bên là Đức ? Phải chăng nắm giữ trách vụ chỉ huy bằng Tàu, Đức là đã vào chuồng chiên theo lối cửa? Vô nếu vậy thì những kẻ nhỏ nhỉnh hơn, luồn cúi, nhờ bè đảng hay gian xảo cách nào cách khác để leo lên một địa vị chỉ huy nào đó, phải chăng đây là những kẻ trộm cướp?

Những kẻ trèo hàng rào vào chuồng chiên của chúng ta, đối lối kẻ chăn chiên, chắc hẳn nay không phải là không có.

Chúng lừa bịp chủ nhà, không sản sóc gì đến chiên, bỏ chiên đói khát ; chúng cết sửa chiên bàn trộm, làm thịt chiên bàn trộm, làm thịt chiên bán cho bọn buôn lậu, lừa chiên đi cho thú dữ giết hại, cho đồng đảng của chúng cướp đoạt. Chúng là đám trộm cướp đối với chiên còn tàn nhẫn hơn bọn chăn thuê rất nhiều. (Đứa chăn thuê thì chẳng xót gì chiên nên khi thấy sói rừng đến liền bỏ chiên mà chạy. Phúc ám).

Có lẽ trong chúng ta không ai là không chờ đợi cái ngày Chủ nhà tuyệt diệt hết bọn trộm cướp này và bắt chúng bồi thường thiệt hại ? Có lẽ không ai là không ao ước cho chuồng chiên của chúng ta được bảo đảm chắc chắn bằng một hàng rào cao cút, vững chắc với một đội gác nhân can đảm và trung thành trong việc ngăn ngừa và thập cả những tên chuyền trèo hàng rào ? Có lẽ không ai là không muốn hỏi rằng : đối với những tên mới trèo rào vào được trong chuồng vừa cầm lấy gậy, khoác áo kẻ chăn thì bậy giờ các vị chủ nhà đã tính việc đối phó với chúng ra sao chưa ?

Có lẽ chúng ta sẽ còn nhiều câu hỏi khác nữa về vấn đề này, nhưng điều ao ước thiết tha nhất của chúng ta vẫn là câu mong sao cho hết mọi kẻ muốn vào chuồng chiên nhất thiết phải đi qua lối cửa, không một ai dám nghĩ đến chuyện trèo hàng rào nữa cả, vì biết chắc rằng dù có trèo cũng không vào nổi.

HỒNG-LÌNH

THUỐC BỔ THẬN, các chứng suy thận, đau lưng, đái đêm, di mộng tinh, ù tai mờ mắt, bải hoải bắt lực. Tìm dùng :
THẬN-TRUNG-BỬU La-vạn-Linh
(có bán khắp nơi) La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon K.N.S.47 N.17-7-62

ĐÂU TIM, YÊU TIM... dùng thuốc bổ tim :
TÂM-CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trị Tim hồi hộp, giựt mình, mất ngủ, xây xẩm chóng mặt, chiêm bao sợ hãi, thần kinh suy kém. Dùng Tâm-Chi-Bửu để an thần, dưỡng tâm ngủ yên, hết mệt. Tổng phát hành : La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon. (có đã bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 218 N. 31-7-62.

CHƯƠNG TRÌNH ĐẠI HỘI

KHOA HỌC

Kỹ thuật 1962

(Tiếp theo trang 1)

Thứ Hai 10-12-62 : (Từ 19g30 đến 23 giờ).

Diễn văn khai mạc : «Những điều thuần và bất thuận cho việc phát triển Khoa học Kỹ thuật tại Việt Nam» (B.S Bửu Hiệu Tạ).

1) Thảo luận về khảo cứu hơn hết

— Hiện trạng của nền khảo cứu tại Việt Nam

Thuyết trình viên : G.S. Lê-văn Thời

— Vấn đề đào tạo chuyên viên trong ngành khảo cứu

Thuyết trình viên : G.S. Nguyễn-Chung-Tú

2) Thảo luận về Y dược

Thứ ba 11-12-62 Từ 20g đến 23g

— Tình trạng Y tế và đào luyện Cán bộ Y-tế. Thuyết trình viên : B.S. Phan huy Quát.

— Hiện trạng và thể năng của ngành Dược. Thuyết trình viên : Nguyễn mạnh Hoàng.

3) Thảo luận về kỹ nghệ

Thứ tư 12-12-62 : (Từ 20 giờ đến 23 giờ)

— Hiện trạng kỹ nghệ tại Việt Nam. Thuyết trình viên : K.S. Hà đương Bưu

— Vấn đề trang bị trong ngành kỹ nghệ Việt Nam hiện tại. Thuyết trình viên : K.S. Nguyễn duy Thu Lương.

— Vấn đề nhân sự trong các nhà máy.

Thuyết trình viên : K. S. Lâm-Tô Bình.

4) Thảo luận về canh-nông-ngư nghiệp

Thứ năm 13-12-62 (Từ 20giờ đến 23 giờ)

— Áp dụng khoa học vào kỹ thuật trong lãnh vực nông nghiệp :

Thuyết trình viên : KS Châu Tam

— Cải tiến kỹ thuật trong ngành Ngư nghiệp

Thuyết trình viên : B.S. Ngô Bá Thành.

5) Thảo luận về Giáo dục — Kỹ thuật

Thứ sáu 14-12-62 : Từ 20 giờ đến 23 giờ

— Giáo dục kỹ thuật và đào tạo kỹ thuật gia

Thuyết trình viên : K.S. Nguyễn Dược.

— Trung Tâm Quốc Gia Kỹ Thuật

Thuyết trình viên : K.S. Lê-Sĩ-Ngạc.

6) Thảo luận tổng quát

Thứ Bảy 15-11-62 (từ 16g đến 20g)

— Diễn văn bế mạc : « Vai trò của Khoa Học Kỹ Thuật trong công cuộc kiến quốc».

Thuyết trình viên : G.S. Âu-Trường-Thanh.

Gia đình nào cần nên cho con em đọc :
TẠP CHÍ THIẾU NIÊN
THANH HOA
Chủ nhiệm kiêm chủ bút :
LÊ BÁ KÔNG
Xuất bản ngày 1 và 15 mỗi tháng. Bìa 6 màu, mỹ thuật, 52 trang, giá 5đ.

SỞI ĐẬU
(Ban Trái)
Đến nơi chuyên môn điều trị sẽ được mau lành
Nhà thuốc **THANH-XÁ**
Chuyên chữa bệnh nữ con, trước ở Hàng Thiếc Hanoi, ngoài 30 năm danh tiếng, nay ở 26 Ngô tùng Châu Saigon. Cần trẻ 2 con vui. Bán rẻ mới uống thuốc số 34. Cốc bệnh con lại, hay sinh chứng nây tắt khác uống thuốc số 35.
Đại lý :
Nhatrang : S. Nguyễn Hoàng, Huế : 18 Mai thúc Loan, Dalat : 3 Duy Tân, Đanang : 7 Hùng Vương và 41 Khải Định
Phanthiết: 119 Lý thường Kiệt
Quinhơn : 43, 47 Võ Tánh
K.N. số 322 21-8-62.

THẢO LUẬN VỀ « BẰNG CẤP VÀ CUỘC ĐỜI »

Học để tự túc mà vào đời

✱ Người tự túc là người biết hãm bớt dục vọng vừa với khả năng của mình, không ỷ lại vào kẻ khác... không than thân trách phận, không oán giận thời thế... tức là người biết sống.

✱ Muốn có được một tinh thần tự túc, người tuổi trẻ cũng cần sự giúp đỡ của xã hội và những kẻ có nhiệm vụ.

✱ Câu tục ngữ : « trâu ruộng bề bề không bằng có cái nghề trong tay » rất đáng cho ta lưu ý.

Ý kiến của THẮNG KIM

Con người cao quý hơn con vật ở chỗ có Học, vì có học mới có trình độ tự túc. Nếu con người có Học mà thiếu trình độ tri túc là con người đó vẫn thua con vật.

Trong xã hội loài người chỉ có các bậc Thánh trở lên mới không cần học mà tự túc hơn mọi người khác mà thôi. Khi con người đã có trình độ tự túc rồi hãn nhiên mới gọi là con người biết sống. Bởi thế không nhất nhiên phải Trung học, cứ nhân hay tiểu sĩ vv...mới có công ăn việc làm để xây dựng cuộc sống ở đời.

Đành rằng chúng ta cũng cần có bằng cấp, nhưng chúng ta chỉ coi nó như là cái cần, cái lí hay như cái thước đề làm dụng cụ đo lường năng lực vô *Phàm*, còn về trình độ tự túc nghĩa là con người mang lấy bằng cấp ấy khi vào việc sống hãng ngày mới nhìn thấy giá trị, thực tế và *Lượng* của người ấy, mặc dầu ở trong ngành sống cong cộng hay ngoài nếp sống tư.

Nói tóm lại, theo ý tôi mà chắc cũng đồng tình với nhiều bạn đọc, khác : không cần cứ vào bằng cấp, trình độ học lực cao hay thấp nếu người đó chưa có trình độ *tri túc* là người ấy chưa *biết tiếng*.

Vậy ta có thể nói : Ta chỉ yêu bằng cấp yêu học lực như yên, tác phẩm, thể xác tối đẹp của con người nhưng ta không quý bằng trình độ *tự túc* là quý cách *biết sống* như quý một tấm hình tốt đẹp của con người.

Người thế nào là người tự túc ?

Người Tự túc là người biết hãm bớt chiếc xe dục vọng vừa với khả năng của mình. Họ không ỷ lại vào kẻ khác, họ tưởng lấy họ nên họ đề chuyên hoàn cảnh khắc đau, gay cấn sang một cuộc sống bình thường an vui. Họ không hay than than trách phận họ không oán giận thời thế nên họ không buồn chán cuộc đời là họ tìm ra lẽ sống là người biết sống.

Vậy mục đích của sự học là để tìm lấy 2 trình độ tự túc khả dĩ vơi 1 sức khỏe cần thiết để chuẩn bị cho cuộc sống vào lúc cho không cốt để lấy bằng cấp thì không lẽ nào mà chúng ta không chuộng ở chân tài ở một sự học sát với thực tế và cần thiết cho đời sống hàng ngày bao là chúng những cao vọng viển vông không sát với hoàn cảnh riêng mình, hoàn cảnh của quốc gia xã hội để khi vào đời không thực hiện những cao vọng được thì chỉ còn có than thân trách phận oán ghét thời thế là đề đến chỗ phế bỏ cuộc đời, du đồ sống cùng sống thừa, sống dau khổ, sống đen tối !!!

Tuy thế, người bạn trẻ muốn học để có một trình độ tri túc khả dĩ với một sức khoẻ cần thiết để chuẩn bị vào đời; người bạn thân tự lập cũng cần rất nhiều ở sự giúp đỡ và dạy bảo của Công quyền, sự sống hàng ngày ngoài xã hội và của gia đình của họ nữa :

A. Về phần Công quyền : Rất nhớ ở sự nhiệt tâm chủ trọng vào tương lai của bạn trẻ là một trong những cấp thực tế trong tương lai của bạn trẻ là :

— Nên lên 1 trình độ văn hóa cưỡng bách tối thiểu...

— Mở nhiều trường kỹ thuật thực nghiệp ở các tỉnh để thu hút được nhiều anh chị em nam nữ thanh thiếu niên nghèo mới sửa ở ghế nhà trường bước ra bắn rồn lo đời.

— Mở nhiều lớp thủ công nghiệp tận thôn, xóm...

— Tạo mọi phương tiện cho những con em nghèo khó được tông học để đăng.

— Chương trình văn hóa soạn sát với đời sống thực tế hằng ngày, sát với hoàn cảnh trong nước hơn là chạy đua với văn minh thế giới trong khi nước ta hãy còn chậm tiến.

— Sách báo, ca nhạc, kịch ảnh, phim, vẽ, thơ, ca dao v.v. nên khuyến khích sáng tác vẫn chương thiên về dân tộc. Tính đại chúng và hùng dũng hơn là thiêu sắc, ủy mị và yếu ớt bay có hại đến thuần phong mỹ tục ; lấy họ nên họ để chuyên hoàn cảnh khắc đau, gay cấn sang một cuộc sống bình thường an vui. Họ không hay than than trách phận họ không oán giận thời thế nên họ không buồn chán cuộc đời là họ tìm ra lẽ sống là người biết sống.

Vậy mục đích của sự học là để tìm lấy 2 trình độ tự túc khả dĩ vơi 1 sức khoẻ cần thiết để chuẩn bị cho cuộc sống vào lúc cho không cốt để lấy bằng cấp thì không lẽ nào mà chúng ta không chuộng ở chân tài ở một sự học sát với thực tế và cần thiết cho đời sống hàng ngày bao là chúng những cao vọng viển vông không sát với hoàn cảnh riêng mình, hoàn cảnh của quốc gia xã hội để khi vào đời không thực hiện những cao vọng được thì chỉ còn có than thân trách phận oán ghét thời thế là để đến chỗ phế bỏ cuộc đời, du đồ sống cùng sống thừa, sống đau khổ, sống đen tối !!!

Tuy thế, người bạn trẻ muốn học để có một trình độ tri túc khả dĩ với một sức khoẻ cần thiết để chuẩn bị vào đời; người bạn thân tự lập cũng cần rất nhiều ở sự giúp đỡ và dạy bảo của Công quyền, sự sống hàng ngày ngoài xã hội và của gia đình của họ nữa :

A. Về phần Công quyền : Rất nhớ ở sự nhiệt tâm chủ trọng vào tương lai của bạn trẻ là một trong những cấp thực tế trong tương lai của bạn trẻ là :

— Nên lên 1 trình độ văn hóa cưỡng bách tối thiểu...

— Mở nhiều trường kỹ thuật thực nghiệp ở các tỉnh để thu hút được nhiều anh chị em nam nữ thanh thiếu niên nghèo mới sửa ở ghế nhà trường bước ra bắn rồn lo đời.

— Mở nhiều lớp thủ công nghiệp tận thôn, xóm...

— Tạo mọi phương tiện cho những con em nghèo khó được tông học để đăng.

— Chương trình văn hóa soạn sát với đời sống thực tế hằng ngày, sát với hoàn cảnh trong nước hơn là chạy đua với văn minh thế giới trong khi nước ta hãy còn chậm tiến.

— Sách báo, ca nhạc, kịch ảnh, phim, vẽ, thơ, ca dao v.v. nên khuyến khích sáng tác vẫn chương thiên về dân tộc. Tính đại chúng và hùng dũng hơn là thiêu sắc, ủy mị và yếu ớt bay có hại đến thuần phong mỹ tục ;

— Chận đứng những tư tưởng học vấn nô lệ và lối xâm lược có di hại đến Quốc Thế B) Nêp sống gương mẫu của xã hội công cộng. Rất nhớ ở các bậc dân anh, dân chủ, cán bộ, các cấp các ngành đem hết nhiệt tâm giúp đỡ, làm gương mẫu thực tế trong nếp sống hằng ngày để dìu dắt con em theo trên con đường thiện mỹ...

C. Sự nhận định của gia đình

Trong mỗi gia đình, nhất là gia đình có con em, sau như đã trái qua một trình độ văn hóa khá dĩ nào đó, tất cần chọn cho con em mình học 1 nghề, dù là nghề chân tay v.v. để bảo đảm cho một mức sống tối thiểu cho chúng khỏi bị chật vật ngờ ngàng trong khi bước ra đời lập tư thất, tự gia. Vì học nghề có «ăn : Trâu ruộng bề bề không bằng một nghề trong tay hay là nhất nghệ tinh, nhất thân vinh».

Chúng ta không nên chiều theo ý muốn cao vọng viển vông của con em mình vì phần đông tuổi trẻ chưa có kinh nghiệm vào đời, hay chúng ta nuôi những cao vọng không sát với đời sống thực tế cho con em mình : không sát với hoàn cảnh nước nhà hay khả năng tài chánh của gia đình vv... để rồi không đạt đến mục đích mong muốn ấy thì con em mình khi vào đời sẽ phải đòng lấy vai trò thấy đó, thy vọng !

Thấp không đám trông lên, cao không thèm ngó xuống...là mình đã vô tình xô đẩy con em mình vào cuộc đời đầy bất mãn, chán nhét mọi sự vật chung quanh mình hay chán sống là mình đã bắt nhịp cầu cho con em mình bước vào một cuộc đời đầy tội lỗi !

Như vậy ta đáng nói : Người có học mà không có trình độ tri túc là người biết sống hiểu biết sống và người không biết sống là người không làm trên bổn phận của con người.

TH.K.

CẦN NGƯỜI
— Cần ông giáo Tu Tết Phát có kinh nghiệm để kèm 2 trẻ Sème với điều kiện dạy đến nơi tốt không nghỉ cách quãng Hồi Ô. Đức 48 Nguyễn Huệ Saigon.

Lá thư Tây Đức

(Tiếp theo trang 4)

hành đề chia cách mẹ con chúng tôi, cũng như cầm tôi đi thăm mẹ tôi, có lẽ trừ trường hợp tôi phạm tội.

Tôi phản đối sự bắt nhân, bộ tàn và vi luật của sự kiện đã chia cách tôi với mẹ tôi, nó đã khiến trong những giây phút cuối cùng của cuộc đời ở nhà thương Wanse (chú thích của người dịch : nhà thương Wanse thuộc Tây Bá linh), mẹ con tôi đã không được nhìn mặt nhau.

Tôi xin yêu cầu Uỷ hội nhân quyền của Liên hiệp quốc giúp đỡ tôi có thể tự do đi sang nơi mẹ tôi đã sống cùng như đã chết, mà không bị nhà cầm quyền cộng sản bắt bớ giam cầm.

Ký tên

Z. K.

Tù nhân của chính quyền cộng sản Đông Đức

Quí Bà, Quí Cô
Muốn được mạnh khoẻ, tươi đẹp, sung sướng, hết bạch đới, hết huyết bạch, khỏi đau tử cung và ống dẫn trứng, nên dùng ngay **KIỆN MỸ TỐ** - RÒNG BAY - sẽ được kết quả mỹ mãn.
Có bán khắp nơi. Tổng phát hành **Nhà thuốc RÒNG BAY** 546 Phan thanh Giản SAIGON. Kiểm nhận B.Y.T. số 290 — 14-8-62.

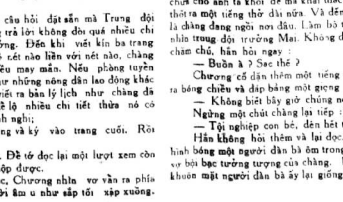

KN 197/BYT/QCDP — ngày 13-9 62

XUỐNG ẤP

(Kỳ 7) Kỹ sư của **VŨ-BÌNH**

Lại một mặc cảm khác: Tôi chịu cho !

Đến lúc mấy thì tôi không dám nói chuyện nữa. Vì tại tôi điếc (!) nên không dám nói chuyện, liền xin phép dọn chỗ ngủ. Trong những lúc mơ màng tôi cầm thấy mình có nghe cái gì như tiếng sóng. Sáng ra hỏi lại thì vẫn gió xuôi nên mấy tiếng sóng lẽ tất gần đây bên phía Mương Điều đội tiếng sang. Không biết của bên nào.

Bây giờ sáng, tôi từ giã chủ nhà và chúc mấy câu cổ lệ rồi đi qua chợ. Bà thầy giáo hôm qua không biết thực dậy hồi nào mà cọ bộ khăn gói đủ điều, sẵn sàng lên đường công tác. Họ đang ăn hủ tiếu. Cô cán ông Trưởng chi Thông Tin, tức là ông Trưởng đoàn công tác ấp chiến lược ngồi ăn đầy nửa. Một thầy giáo mốc tiên ta trà. Đang kia thì ông Công dân vụ ăn riêng. Ngồi đâu ông này tên là H. Ông H. này không thích ăn chung với ai, cả vì ông không thích trà tiên cho ai mà cũng không mấy khi có ai trà tiên thay cho ông. Không như ông Trưởng chi Thông tin. Trong mùa công tác ấp chiến lược thì ai cũng biết ông. Người ta nói rằng ông rất chú làm. Ăn uống thì ông luôn luôn đoán kết chớ không bao giờ xa rời quần chúng, và tiên nong thì của dân chúng ông luôn luôn để choán chúng trả chớ ông không bao giờ «độc thù», và cũng không bao giờ ông ý có lương nhiều mà trả « hồn » làm mất « lẹ » của anh em. Thầy tác phong đạo đức của ông như vậy, anh em cán bộ đi xây dựng ấp chiến lược hình như cũng hơi ngán ông Trưởng đoàn.

Thế là các ông đi tàn mát dầu mát cả. Tôi vào nhìn xống ly « Rum Dừa » để lấy sức toan lên xe đi thì thấy ba ông giao đã trở lại Ho ôm tủ khu đồ đạc. Cái phản mùng mền, quần áo đã kẻ như hôm qua. Hôm nay thì họ mua cá gạo, thịt heo, dưa leo, hột vịt v.v... và không biết xe đạp của họ hay mượn của ai mà chỉ thấy không vẻ, cái thì không có thắng. Tuy nhiên ai nấy cơi bộ cũng hoan hỉ, vì có xe đạp khỏi phải trả khoản tiền xe đi cũng được.

Người ta đi lai rai đến 9 giờ thì mới tới ấp M.H. Bữa nay đoàn cán bộ cũng họp ở nhà bà điền. Ông Trưởng đoàn cũng cán bộ khác ra đi công tác đã lại nhà bà điền một thày giáo phụ trách việc... nếu cần. Thầy này được một chiến sĩ dân vệ... phụ tá.

Hôm nay đội công tác lưu động xây dựng ấp chiến lược tiến hành việc chiêu đồn tờ khai gia đình, hay là kiểm điểm lại dân cư cũng thế. Công việc có lẽ cũng dễ nên họ làm rất nhanh : lấy tờ khai cũ bổ và thêm bớt cho đúng sổ vừa hiện tại. Hôm nay tính bình yên tịnh, dân vệ ta có vẻ hứng hơn mọi bữa. Đoàn công tác có lẽ đã gần tới xóm Đ.T. nhưng vẫn bình yên vô sự.

Qua khỏi nhà ông Trưởng Ấp một đổi thì tôi gặp một anh em người gốc Miền. Tôi chụp tay ông ta, mừng rỡ, và mốc thuốc mới. Chúng ông hứt, nhưng vừa cười vừa ngơ ngác. Tôi bảo :

— Nè ! Bộ khai gia đình rồi sao mà đi chơi đó.

— Không chơi đâu, đi kiếm cây sửa nọc cấy. « Nhà vợ tui nó cho bọ viết. Sao « biên » hoài vậy ông ? Công sản đi mất hết, mình ở lại mần ăn mà bị «biên» hoài. Người Miền không cộng sản đâu.

— Ê ! Trật rồi ! người tốt mới được «biên» vô, người xấu không có «biên» mà là «cản bọ». Ông thích cái nào ? Ông ấy gật gật lên đầu cười đắp :

— ...Thôi! Biên nữa đi! Ông lại đăng biên nữa đi. Tôi đi kiếm cây sửa nọc, chứt tôi về.

Ở đàng cô gì thì vợ tôi chịu cho

— Chịu cái gì ?

— Chịu tiền, chịu gạo hay con gì đó.

Tôi lác đầu thử phào một cái, và nhẹ vào vai anh ta rồi đi luôn.

(Mai tiếp)

1) Lúc này Vũ Bình đã có tác điền tự do anh Phạm Việt Tuyên đem tự Hoa Kỳ về làm quả.

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà còn bạch đái hoặc đau trăng đa dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng thấy khác. Dùng tiêu sang gái, ăn uống BÀ ĐÀ AN THAI số 41, VÕ VĂN VĂN do Vũ văn Thêm kê chế (Thêm thuốc Bắc sẵn cũng có bán)
N.K. số 133 BYT/QDDP 24-7-62

THUỐC **TRỊ GAN** QUẢNG-AN-HÒA (số 1)
TRỊ : Đau gan, yếu gan, yếu mật, táo bón, mất ngủ, ngứa, nổi mụt dọc, nhọt mọc ở mắt, ăn chậm nôn và khi hết bịnh, nên bồi bổ gan, dùng thuốc
BỔ GAN QUẢNG-AN-HÒA (số 2)
TỔNG PHÁT HÀNH : nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon Lý Trác (Có bán khắp nơi)
K.N. số 200 ngày 31-7-62

KM mang thai nghén, để giúp quí bà đầy đủ sức khoẻ
Quí bà hãy dùng thuốc :
BỔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA
Hiệu nghiệm để: Bổ huyết dưỡng thai, ngủ yên khoẻ khỏeo không mệt, khi sanh đẻ mau mắn, em bé cứng mạnh (Có bán ở các đại lý Việt Hoa) Tổng phát hành LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon. K.N. B.Y.T. số 203 ngày 31-7-62.

Quí Bà có thai, nên dùng thuốc
DƯỠNG-THAI CHI BỬU La-vạn-Linh
Trị : các chứng ói mửa, đã dượi bần thần, mỏi mệt, hôn. Tổng phát hành : nhà thuốc La-vạn-Linh La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon (có đã bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 221 N. 21-7-62.

Thuốc Dưỡng Thai Chi-Bửu La-vạn-Linh
Quí bà sẽ được khỏe khoắn nhẹ nhàng khi huyết an thai không mệt, giúp bé đầy đủ thời-vanh sớ 7m thám, đã tháng đủ ngày, em bé cứng mạnh... (có bán khắp nơi) La - Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S. 57 N. 17-7-62.

HUYẾT TRUNG BỬU ĐẠI-QUANG
Thuốc BỔ KHÍ HUYẾT, thường uống ăn ngon ngủ khoẻ, thân thể cường tráng, sinh lực dồi dào, ích cho điền nhân.
Nhà thuốc ĐẠI-QUANG
TRẦN MƯỜI
Số 27, Đại lộ Tổng-đốc-Phương — Cholon.
Kiểm nhận số 39-BYT/UBKN. Ngày 17-7-62

BẠCH ĐỚI !!
Muốn trị các chứng Bạch Đới (khi hư) mới phát hoặc kinh niên, thân thể gầy ốm, kém ăn mất ngủ, bồi bổ chống mệt, dưu lưng khóc mỏi. Muốn Bổ dưỡng Tử Cung nên uống :
NỮ ĐỚI HOÀN
Phương thuốc 30 năm kinh nghiệm của nhà thuốc :
TRƯỜNG-SƠN, 380/18 Công-Lý Saigon.
K.N. 340 — 28-8-62

SỐ 1.069

KHÓI SÔNG

Truyện dài của **LY - THẮNG**

Trời hôm ấy có nắng nhưng gió vẫn heo hút. Bỏ quân áo ra, chàng thấy lành lạnh nên chỉ tâm gói qua lo. Lúc mặc lại những quần áo nhớp nhúa chàng nhận thấy nước da trên cánh tay mình xam đen quá sớ với ngực. Như vậy da một chàng cũng phải đen xam gần như thế và chết xà phòng cũng chẳng hại cho chàng bao nhiêu đủ có làm trôi hết lớp bụi than nhem nhuốc.

Trở về gian nhà bếp nhỏ, chàng đã thấy trung đội trưởng Mai ngồi đó. Hắn đang chăm chú đọc những trang giấy bản có chữ đánh máy chỉ ngửng lên khi chàng đến sát bên bàn, hắn nhìn chàng từ đầu đến chân rồi gật đầu :

— U ! trông đẳng ấy đã sáng sủa con người ra rồi đấy. Mai kia tính quần áo bộ đội điện vào, đẳng ấy cũng bảnh chọe ra đáng, phụ nữ cảm tình phải biết !

Chàng đứng những nào tay lược mớ tóc dài ngược về phía sau và hỏi :

— Có bị cạo trọc đầu không hả anh ?

Sao lại bị ? Phải nói là được. Cái gì hợp với kỷ luật thì nói là được, trái kỷ luật mới nói là bị. Đẳng ấy hãy nhớ cho kỹ. Cứ hoàn thành tốt công tác ngày mai là đẳng ấy sẽ được cạo đầu. Bây giờ đẳng ấy theo đẩy mà khai cho xong bản lý lịch đi đã.

Chương định ngồi ghế đài trước mặt hắn. Nhưng hắn gõ tay xuống chỗ bên phải hắn :

— Ngồi liền đây, tớ chỉ cho.

Ngoan ngoãn ngồi xuống chỗ hắn vừa chỉ, chàng cầm bút và định chấm vào lọ mực. Hắn đẩy tay chàng xuống :

—Rồi đã phải thảo luận trước rồi hãy viết thì mới gầy gọn. Lúc còn đi học đẳng ấy làm luận có khá không ?

Nghĩ rằng về chữ nghĩa chàng không nên làm ra vẻ quá đốt kèo sau này có bắt phải cho con dưỡng tiên thì trong quân ngũ,chàng khoe :

— Năm học hết lớp nhì năm thứ nhất, em được thưởng một quyển tự vị đây như thế này. Luận thì em nhất lớp, nhưng tính chung các bài khác thì em thứ nhì. Bây giờ bỏ học lâu quá rồi, không biết có chín giỏi nữa không ?

Hắn cười chế nhạo :

— Nhập ngũ thì anh nào có tí chữ cũng khoe giỏi. Nhưng nếu đẳng ấy có được thưởng thật thì chắc cũng không đến nỗi dốt quá. Bây giờ thế nào.

Tớ có bản hướng dẫn để làm tờ khai lý lịch đây. Hễ tớ đọc lên một câu thì thì đẳng ấy ưa lời, Mà trả lời miệng thôi, nhưng phải thật kỹ, thật rõ, không được thiếu sót một lý một tí. Khi nào tớ thấy là đủ, tớ bảo thì đẳng ấy mới được viết vào giấy. Nao ta bắt đầu.

Bản hướng dẫn gồm những câu hỏi đặt sẵn mà Trung đội trưởng Mai đọc lên cho Chương trả lời không đòi quá nhiều chi biết như trước kia chàng đã tưởng. Đến khi viết kín ba trang giấy bằng một kiểu chữ không có nét nào liền với nét nào, chàng mới cho rằng chàng còn gặp nhiều may mắn. Nếu phòng tuyến binh nơi đây không coi chàng như những nông dân lao động khác mà cử bộ mặc cho chàng tự ý viết ra bản lý lịch như chàng đã xếp đặt thì chắc chắn chàng đã để lộ nhiều chi tiết thừa để có thể làm cho các cán bộ tỉnh ý sinh nghi.

Hắn bảo chàng để ngày tháng và ký vào trang cuối. Rồi hắn xem đồng hồ và nói :

— May quá, mới có 5 giờ. Để tớ đọc lại một lượt xem còn thiếu sót gì không rồi mới đem nộp được.

Trong khi hắn lầm nhầm đọc, Chương nhìn vơ vẩn ra phía ngoài. Mới năm giờ chiều mà trời âm u như sắp tối xập xuống. Sân sông mênh mông, nhiều khoảng cỏ mọc cao quá đầu gối,doanh trại này dường như quân số quá ít.

Toán lính thưa thớt mà chàng trông thấy hồi gần trưa dường như là đem vị đóc nhất trái đồng nơi đây. Chợt nghĩ đến những anh em đã cùng làm việc trong những ngày vừa qua, chàng thở ra một tiếng thở dài. Nếu những anh em ấy cùng gặp may như chàng mà vẫn cả bộ đội chắc thì không còn gì hơn. Nhưng còn riêng anh chàng Bát, đang bị thương nặng mười phần chết chín mà bị công an đến bắt đi.

Rất có thể là Bát chết rồi. Lại cũng có thể là bọn kia có chứng cho anh ta khỏi để mà khai thác tối sẽ xử sau. Chương lại thở ra một tiếng thở dài nữa. Vả đến lúc ấy chàng mới nhớ ra là chàng đang ngồi nơi đâu. Làm bồ tự nhiên,chàng từ từng ánh nhìn trung đội trưởng Mai. Không dọc nửa mà đang nhìn chàng chăm chú, hắn hỏi ngay :

— Buồn à ? Sao thế ?

Chương cố dằn thêm một tiếng thở dài thứ ba. Chàng nhìn ra bàng chiều và đáp bằng một giọng nào nuột :

— Không biết bây giờ chúng nó đem con tôi đi đâu ?

Ngừng một chút chàng lại tiếp :

— Tội nghiệp con bé, đên hết tháng nầy mới đủ sáu tháng.

Hắn không hỏi thêm và lại đọc. Trong óc Chương hiện ra hình bóng một người đàn bà ốm trong lòng dưa nhỏ. Đó là con vợ bỏ bực tương cung chàng. Nhưng có điều ác hại là khuôn mặt người đàn bà ấy lại giống hệt Xuân, cô hàng cà phê.

(Mai tiếp)

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC

● CHÚA NHỰT 9-12-1962
Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Đặng-ngọc-Tùng 86, đại-lộ Không-Tử — Cholon
Trương-ngọc-Bâu 120, đại-lộ Hàu-Giang — Cholon
Nguyễn-Tường 5, đường Trần-văn-Thạch — Saigon
Võ-Hùng 53, đường Trương-công-Định — Saigon

THỨ HAI 10-12-1962

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau
B.S. Nguyễn-văn-Phiệt 257, đại-lộ Lý-thái-Tổ — Cholon
Nguyễn-trong-La: 17, đường Trần-thanh-Cần — Cholon
Cao-xuân-Cẩm 23, A d. Phạm-hồng-Thái Ngã sáu Saigon

● Diễn thuyết. SAIGON — Sáng thứ nhựt 9-12, hồi 9g, tại trường Quốc gia âm nhạc (đường Nguyễn Du) Linh mục Tercand Parrel, Giám Đốc sáng lập viện phòng Xã Hội Saigon, sẽ diễn thuyết về đề tài : « Một biến cố ảnh hưởng khắc liệt của Công giáo Vietnam II. Những khía cạnh xã hội ». Buổi diễn thuyết sẽ do Đức Chân Tuyên-úy Đa Nitia, cố lý thường vụ tòa khâm sứ Tòa Thánh Saigon chủ tọa. Vào cửa tự do.

● Ứng viên Sinh viên Sĩ Quan Phi Công cần biết. — SAIGON. — Bộ Tư lệnh Không quân thông cáo : Các ứng viên Sinh viên Sĩ quan Phi công đã nạp hồ sơ tại Saigon trong thời gian từ 27-8-62 đến 8-9-62 và đã được gọi khám sức khỏe, phải đến trình diện tại Công Trại Phi Long (Tên Sơn Nhứt — Làng Cha Cả) đúng 7 giờ 30 ngày 10-12-62 để biết kết quả tuyển chọn, thay vì ngày 17-12-62 như đã thông báo. Nếu vắng viên nào không đến trình diện đúng ngày giờ nói trên, Bộ Tư lệnh Không quân sẽ coi như các đương vụ không muốn nhập học và đương nhiên bị xóa tên khỏi danh sách tuyển chọn.

● Một nhà triệu phú mất trộm 2 triệu đồng. — ĐÔ THÀNH. — Bà Lực thị Diện 74 tuổi, ở cần nhà số 44 đường Nguyễn cư Trinh, bị ngoại kiều biết tưởng là một bà giữ nghĩa trung, nhưng sự thực bà lại là một nhà ở phù Bà suy cũ có 100 căn nhà cho thuê ở Phú Thiết và Tuy Hòa, ngoài ra lại còn có 5,7 triệu mầu vàng tư điền. Ngày 28-10-62 bà Diện đã mãy người chân ở lại coi nhà, còn bà đi Phan Thiết để lo thu tiền nhà và nạp đơn mãi tiền trên 5-12 bà mở kết ra xem để đem nếp tiền sang để nộp thu : thì không ngờ số bạc trên 1 triệu đồng, và một số nữ trang nhận hồi xưa trị giá mười triệu đã biến mất tăm tăm sau chăng hay. Bà Diện hiện đã có nói. Nhà chức trách điều tra nơi mở cuộc điều tra. Theo lời người nhà bà Diện cho hay thì kẻ xét vẫn ở ngoài, không có dấu vết chạy, phải chăng quân gian đã dùng chân giả mà kẻ sắc lẹy vào 70 Nhiễu (thu Viên Giáo Nhiệm tới nơi để lấy dấu tay, và chụp hình chế kẻ xét. Bà Diện tỉnh ngồi cho người chân tên Lạc vào Năm 27 tuổi là thủ phạm. Anh này 18 ở bắt của lưu thân vân.

● Đang cấy ngoài đồng bị đạn mọc chết rớt trăng chết. — GIA ĐỊNH. — 12 giờ 30 trưa 7-12, Nguyễn thị Cẩm 29 tuổi, nhà ở Phú Xuân Hội, áp chiến lược mới Nhà Bè, đang cấy ở giữa đồng gần nhà, không may bị một trái mọc-chít rớt đâu bay đến lạc rơi trúng chết chị Cẩm đúng cây. Chị này bị nhiều mảnh đan nằm trúng mình bị thương nặng. Người ta cho rời bệnh viện cứu cấp, nhưng tới 6 giờ chiều vẫn ngày chị Cẩm tắt thở.

● Bắt được 2 tên trộm quạt trần của rạp Aristo. — ĐÔ THÀNH. — Trước đây, chúng tôi đã loan tin đêm 20 rạng 21-10-62, quân gian cây của rạp hát Aristo, đang đêm vào trộm ba chiếc quạt trần, mất sáng chế rạp mới ba. Bên an ninh quân II liên mở cuộc điều tra tới trưa 5-12 đã bắt được Phan văn Xương 21 tuổi và Trần Thanh tự Lâu 24 tuổi, phạm ăn ba bảnh, là thủ phạm vụ trộm nay. Hai tên đã thú nhận tội lỗi. Chiều 7-12 hai tên bị lương đã bị giải tới Biện lý cuộc.

● Lũng thứ lựu đạn, một trường Đồn Dân Vệ thất thủ tối 3m. — GIA ĐỊNH — 6 giờ chiều 6-12 ông Ngô văn Tòng 42 tuổi, Trưởng Đồn Dân Vệ tại Long Bình Tân thuộc xã Long Bình (Hồ Đức) bị ném được 1 trái lựu đạn ngoài đường cơm vô đồn, ông Tòng định đem ra ném thì đã nem lựu đạn có nổ không. Không biết ông nay vô ý thế nào, ném trái lựu đạn đánh tình cảnh nhà ông Tòng bị nát mình chết liền. Được tin cấp bách Hiến Binh ở Thủ Đức đến mở cuộc điều tra.

● Cướp chặn xe đò trên đường Rạch Giá-Long Xuyên và vơ cả 100 ngân đồng. — AN GIANG. — 11 giờ 45 đêm 6 rạng 7-12-62 xe đò hiệu Thuận Thành mang số NDH-1189 chở trên 40 hành khách rời Rạch Giá đi về Saigon. Khi xe chạy được 50 dặm số và chỉ